บ้านห้วยแม่ซ้าย ต. แม่ลาว เชียงราย

8 – 17 เมษายน 2536

10 เม.ย. 36 [redacted]

ชื่อนอกทาง : [redacted]

อายุ : 23 ปี

(เข้ามาจากห้วยขมิ้นใต้เมื่อ 7 ปี) [redacted]

พ่อแม่เป็นเจ้าบ้านห้วยแม่ซ้าย เคยอยู่บ้านห้วยขมิ้น พออายุ 46 แม่อายุ 47 มีลาซึมทำไร่ข้าว ลูกมีพี่น้อง 3 คน พี่สาว 2 คน ตัวเองเป็นคนสุดท้อง พี่สาวช่วยพ่อแม่ทำไร่ เลี้ยงทำอาหาร ทำไร่จากการทำไร่ (ข้าวไร่ พริก ข้าวโพด-maize กล้วย หลายชนิด) และทำนา พอกินแต่ไม่พอใช้ ตอนอยู่ห้วยขมิ้นทำไร่ชา ไม่ออกไปข้างนอกห้วยขมิ้น แต่ตัดสินใจย้ายมาห้วยแม่ซ้ายเพราะญาติฝั่งน้องสาวในแม่ลาวอยู่ที่ห้วยแม่ซ้าย เช่น [redacted] ฯลฯ

การศึกษา เรียนจนชั้น ม.4 โรงเรียนบ้านห้วยขมิ้น (โรงเรียนมีถึงชั้น ป.6) ตั้งแต่ออกจากโรงเรียนประถมครูสอนครูไม่มีใครช่วยงานพ่อแม่ เช้าไปโรงเรียน ตอนบ่าย 4 โมง ตอน ม.4 อายุ 14 ปี ก็ช่วยทำไร่ชามาตลอดจนอายุ 16 ปี ตรงนี้ครอบครัวก็ย้ายมาอยู่ห้วยแม่ซ้าย

(เรียนภาษาจีนอ่าน) การเรียนภาษาจีน ตอนอยู่ที่ห้วยขมิ้นมีครูจีนมาสอนหนังสือจีนที่นี่บ้าน ครูจีนชื่อ [redacted] มาจากเมืองเชียงตุง ประเทศพม่า ตอนนี้อายุประมาณ 63 ปี ตอนเรียนหนังสือจีนประมาณ 3 ชั่วโมง ร่วมกับเด็กเชื้อสายอื่นๆ ประมาณ 21 คน เป็นเด็กชายทั้งหมด ตอนก่อนเรียนหนังสือทดลองสอนที่โรงเรียนบ้านห้วยขมิ้น เรียนภาษาจีนอยู่ 7 เดือน โดยเรียนต่างต่อกัน เสียค่าเรียนเดือนละ 150 บาท ข้าวสารเดือนละ 1 ถัง หลังจากนี้ก็มีกลับมาเยี่ยมเดือนละครั้ง (เด็กที่เรียนทุกคนที่เรียนเดียวกัน) หลังจากนี้เด็กจะเอาแม่ไก่มาให้ครูรายละ 1 ตัว 4 ตัวแล้วแต่ศรัทธา เพื่อครูจีนจะได้เลี้ยงไว้กินไข่ ถ้าเสียไปก็ต้องหามาทดแทนให้ใหม่

วิธีการสอน : ครูจีนมีหนังสือ 1 เล่ม แล้วเขียนอักษรจีนบนกระดาน เด็กๆ ลอกอักษรจีนลงในกระดาษ (กระดาษเป็นแผ่นที่ใช้เป็นอุปกรณ์ในการทำสี) ด้วยกันจีนและหมึกจีน ซึ่งเด็กแต่ละคนต้องหามาเองจากบ้านตัวที่บ้านห้วยขมิ้น ครูจีนสอนให้เด็กอ่านตาม เมื่อเด็กๆ อ่านได้แล้วก็ลบทิ้ง

* ในช่วง 7 ปีที่อยู่หวยปีแม่ซ้าย : 2 ปีแรกไปๆ มาๆ หวยปีแม่ซ้าย – ห้วยขมิ้น กลับไปอยู่ประมาณ 5 ปีหลัง

* ตอนเรียนภาษาจีน ตอนแรก เด็กๆ ทุกคนต้องเขียนชื่อตัวเอง เป็นภาษาจีนลงในกระดาษ และสั่งให้ท่องจำ [redacted] เพื่อจดจำ และตรวจที่ทุกๆ สัปดาห์ จะ 2 ครั้ง คือวันที่ 1 - 15

(ในห้องเรียน)

ในห้องเรียนสอนตัวจีนประมาณ 50-60 ตัว เมื่อเรียนแล้วเด็กๆ จะต้องกลับไปท่องที่บ้านให้ได้ ส่งวันเช้าแต่ละคนจะต้องท่องหนังสือให้ครูฟังว่าเด็กคำศัพท์จีนที่เรียนไปแล้วได้ทุกคำ ถ้าใครท่องได้นานก็ได้เป็นเรื่องตัวอย่างบรรยายตัวใหม่ ถ้าใครยังจำไม่ได้ก็ต้องไปทบทวนท่องจำมาอีกรอบให้ได้ก่อน จึงจะได้เรียนของใหม่ แต่ทั้งนี้ในชั้นจะเรียนระดับต่างกันตามความสามารถของแต่ละคน ก่อนเลิกเรียนจะทบทวนการเขียนตัวสอบรายวัน ถ้าอาจารย์เห็นคำไม่ชัดเจนหรือเขียนผิดก็จะให้ท่องเขียนซ้ำ ทำอย่างนี้ต่อเนื่องกันทุกวัน 7 เดือน ที่เรียนปีละ 7 เดือน แต่ว่าเด็กๆ ส่วนใหญ่จะไปเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม ถ้าอาจารย์ก็มีเวลาว่างก็จะสอนให้ (ปัจจุบันที่เรียนมาตั้งแต่ปีที่ผ่านมาสอนอยู่ประมาณ 10 เล่มหนังสือ (ปัจจุบันก็ยังใช้อยู่เพื่อกันลืม ต้องท่องๆ เพื่อไม่ให้ลืม การออกเสียง และฝึกเขียน เดือนละประมาณ 2-3 วัน ใช้เวลาวันละ ...) ประสบการณ์ที่ได้มีเกี่ยวกับการเขียนหนังสือจีน คือ ตัวอย่างเรื่องราวเกี่ยวกับคนตายเพื่อที่ฝังศพประมาณ 4 ครั้ง ที่นี่จะมีหมู่บ้านที่เป็นชาวมุสลิม คนเขียนเรียกภาษาเขาว่า รอเซ ภาษา (ภาษาจีน = 老挝 ซือเมียว) คนเขียนหลักจะต้องจดจำ 2 ตัว และเขาจะตายที่ตลาดเมืองเป็นส่วนใหญ่ ดูจาก khong tsue (*) ซึ่งเมืองลาวอยู่มานานแล้ว ผู้ช่วยคนเขียนไม่ต้องใช้ที่ฝังศพ คนเขียนหลักและผู้ช่วยเขียนจะทำหน้าที่ช่วยหมอผีในงานฝังศพแต่ละครั้ง ปกติหมอผีถือว่าการตายเป็นเรื่องเฉพาะคือผู้เขียนหลัก แต่ผู้เขียนหลักอาจหาผู้ช่วยของตนได้ ผู้เขียนหลักได้ค่าจ้างหมอผีโดยคำนวณค่าตอบแทนจากจำนวนหนังสือที่ต้องเขียนเป็นหลัก 1 ครั้งได้ก็อว่าเป็น 1 เล่ม ๆ ละ 10 บาท (จำนวนตัวอักษรใน 1 เล่ม/ครั้งได้ไม่เท่ากัน แต่มักจะคิดถัวเฉลี่ย) ถ้าคนที่ก็อว่าเป็นอดีตญาติพี่น้อง ก็เป็นคนนอกหมู่บ้านจะเรียกจากคนนี้ครั้งละ 20-30 บาท แล้วแต่ความยากง่ายของตัวอักษรที่ต้องเขียน ผู้ช่วยคนเขียนหลักจะได้เงินหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้เขียนหลักว่าจะแบ่งให้หรือไม่ ตอนแรกเราอยากฝึกหัดเป็นผู้ช่วยเขียนก่อน ตอนเป็นผู้ช่วยได้แต่ออกอยู่ข้างๆ ดูแต่คนเขียนหลักอย่างเดียว แต่ต่อมาเมื่อชำนาญมากก็จะได้เลื่อนเป็นผู้เขียนหลัก ในกรณีที่เราอาจทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย 2 ครั้งติดกันอยู่ที่หมู่บ้านเดียวกัน และได้ 10 กว่าบาทเป็นผู้เขียนหลักเพื่อช่วยแม่ขายของ ได้ 2 ครั้ง ในงานฝังศพ ส่วนใหญ่จะเขียนในตลาดที่ฝังศพ

(* ที่ถูกจริงๆ ควรจะเขียนว่า ก่อเพื่อจดบันทึก และจดจำ หรือเพื่อความ ที่ต่างกันการเขียน มองเห็นที่)

*ช่วง 2 เดือนแรกเลาะ (= จิ้งหรีด) ภาคกลางจีนที่นายหนไปอยู่ด้วย เพราะท่องหนังสือจีนไม่ได้ ต่อมาปล่อยความเข้าใจและตบปิดเข้าไปในกรงไม้ จับเรียนไปได้ช้าเรื่อย ๆ จน 3 เดือนผ่านไป ได้รับเสียงเป็นหวานหูขึ้น ตอนเรียนจบชั้นปีที่ 2 ที่เด็กๆ ต้องเลือกเรียน เพราะคุณจีนกลับเรียนต่อ (คุณจีนผู้มีเป็นจีนอพยพจากมณฑลยูนนาน เขาเป็นต้นตอของเมืองเป็นต่างชาติ ไม่ได้ลงรายการ)

หมายเหตุ : เด็กๆ ที่ศึกษาจะจบออกไปนั้นจบตามปีเลข 6 เช่น ปีที่เรียน 90 นาก จบปีเป็นจะเป็นปีคนมา 76/86 ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเลี่ยงเลือกต่าง ๆ ตามตลาดจะมีคนมาว่าจ้างไปทำงานอีก เลข 6 หรือออกเสียงเป็นภาษาเขาว่า ไหล่ว๋า ซึ่งตรงกันกับออกเสียงคำว่า ไหล่ว๋า ซึ่งหมายความว่า 'หยิบขึ้นมา' (เรียกเด็กว่าจะมีคนมา ไหล่ว๋า? ต้องว่าจ้างไปทำงานอีก)

เหตุผลที่ทำไมเรียนภาษาจีน : เมื่อตอนเด็กเรียนภาษาจีน (เรียนตอนช่วงอายุ 9 ขวบ) เพราะพ่อแม่บังคับให้เรียน โดยให้เหตุผลว่า ถ้าไม่เรียนต่อไปนี้อาจจะไม่เข้าใจภาษาเพื่อนร่วมชั้นได้ ต่อมาก็ทยอยตามเรียนโดยการมาเรียนที่โต้จากตุ๊ และอ่านหนังสือฟังและฝึกเขียนอักษรจีนตัวบทกันจีนจากตาตุ๊ 9 ขวบ ตอนสิ้นปีก็อ่านเขียนหนังสือจีนตามอย่างมาตลอด หลังจากนั้นก็ไปเรียนภาษาจีนมาเรียนเลข 6

ในอนาคตมีความฝันอยากจะมาอยู่และศึกษาต่อปริญญาเพื่อที่จะกลับมาเป็นหมอฝังเข็ม แม้จะเป็นเพียงหมอฝังเข็ม (sâi tʃin = sâi + tʃin) แต่การจะเป็นหมอฝังเข็มต้องผ่านที่ยินยอม kwǎ: tāŋ (kwǎ: + tāŋ)

ในการเรียนประกอบที่ยิ่งจะต้องเรียนตลอด แต่เป็นต้นๆ เพื่อนั้นทั้งเลขประกอบการทำที่ยิ่งแต่ละตอน ปกติในงานทำผมต้องเรียน 3 วัน 3 คืน (เป็นระยะๆ ไป) จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจะมีเวลาเรียนศึกษาปนั่นอีกหรือไม่

การตอก/เย็บหนังสือจีนที่ยิ่งมีอยู่ 2 วิธีการคือ ที่ยิ่งยอด kwǎ tāŋ และ ʧɔ̂ŋ ทเอ๊ก (ʧɔ̂ŋ = ทำ, ทเอ๊ก = ดี) ถ้าวิธีการหนึ่งก็คือการตัดตอกกระดาษหรือหนังสือที่มีตามตลาดทั่วไป ตัดตามตัดตอกคือ 1 ใบ (2 หน้า) = 2 มาก ถ้าตัดตอกเป็นมัก เช่น ที่ทำผมทั้งหมด ใช้ถ้วยตลอดราคาเหมาจ่าย การตัดตอกในลักษณะที่ต้องใช้ถุงมือ khoŋ ʧɔ̂ŋ เพราะเกี่ยวได้กับการตัดหลังเย็บ ไม่ได้ยิ่งประกอบที่ยิ่งอะไร

... ตอนเรียนหนังสือจีน จะต้องทำที่ยิ่งให้หลัง khoŋ ʧɔ̂ŋ ทาง 75 ตัน ต้องถุงมือและ 2 ตอก ห่างกัน 1 ตัว (เด็กๆ ทุกคนจะต้องเป็นกันทั้งหมด) และเลขตัวจีนทั้งหมดที่เรียนมาซึ่งตอกลงกระดาษได้ ทุกครั้งจะต้องเรียนต้นหลังและเลขทั้งหมดที่เคยเรียนมา

ตอนสอบไล่ปีสุดท้ายที่เรียนภาษาจีนที่นี่ไต้หวัน ก็ต้องซื้อวรรณคดี โดยอาจารย์ให้อ่านจอง ชิวฮั่นซานซิน ในการสำรวจ [redacted] ซื้อได้ประมาณ 10 เล่ม หนาบ้างบางบ้าง เล่มเล็กมีประมาณ 600-700 หน้า (ราคาเล่มละ 30-40 หยวนไต้หวัน) หลังจากนี้เราอยู่ที่ไต้หวันเรียนภาษาจีนอีก "หลายเดือนต่อเนื่อง" (ตามกฎหมาย) เล่ม 2 จึงกลับมาเรียนต่อที่ประเทศไทย เป็นวันสุดท้ายในการที่ต้องไปสอบไล่ที่ 2

ความสามารถในทักษะทั้ง 4 ตามลำดับคือ : อ่าน > เขียน > ฟัง > พูด

หลังจากนี้ [redacted] ยังไปซื้อหนังสือ thông sù (通書) มาใช้ประกอบการเรียนกับครูจีนด้วย แต่มีโอกาสได้อ่านไปเพียง 3 เล่ม (5 + 8 + 9 "เล่ม") ส่วนหนังสือ thông sù เท่านั้น ในช่วงนี้การสำรวจอ่านเรียนภาษาจีนจากเรื่องอู่ไต้ จึงมีหนังสือประกอบดังนี้คือ

1. หนังสือเรียนภาษาจีนคือจองเฉิงซิน 10 เล่ม
2. หนังสือวรรณคดีหนังสือ thông sù รวม 45 หน้า (พิมพ์ปี 2526)
3. หนังสือเรียนภาษาจีน "ถงหยวนเหวินต่อเนื่อง" เล่ม 2 (98 หน้า)

(ชีวิตการงาน)

การเรียนภาษาจีนเพิ่มเติมของ [redacted] เมื่อปี 2535 มีคนแต่งชื่อ [redacted] ไปทำงานที่ฮ่องกง 2 ปี กลับมาสอนภาษาจีนที่บ้านปางหอง ตำบลหนองปรือ อ.เมือง จ.เชียงราย [redacted] ได้เปิดเรียนตามเวลา 5 เดือน โดยเรียนวันอาทิตย์วันละ 2 ชม. ต่อจากนี้ก็สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นครูสอนภาษาจีนกัน 5 คน + เด็กอายุ 13-14 ปี 45 คน ถ้าสรุปรวมเมื่อเมือง 18 คน (ผู้ใหญ่ 2 คน + เด็ก 16 คน) ค่าเรียนเดือนละ 60 บาท หนังสือ 1 ชุด ปากกาลูกลื่น 1 ด้ามแม่ไร้ และไก่ 3 ตัว ทา 15 วันทำฟันสำหรับผู้ใหญ่ 1 ตัว ต่อไก่ครั้งละ 1 ตัว (นักเรียนทำกันร่วมกัน) หลังจากที่ทำเรียนเสร็จแล้วก็ทำอาหารกัน ก่อนเรียนเรียนที่ทำเรียนหลังจาก không tsù ไกอดอดูป 2 ดอก และหมายถึงทำเรียนทำกัน (เรียนต่อกันเป็นหมู่คณะ) ทำเรียนวันที่ทำเรียนที่ทำเรียนในตลาดรูปคนละ 2 ดอก ไม่ไก่คนละ 1 ตัว (รวม 18 ตัว) ที่ต่อหมายถึงวันพฤหัสบดี ที่ทำเรียนที่ใกล้ตลาดที่ไปเรียนที่ không tsù เป็นเมืองจีน (ประมาณ 60 กิโลเมตร) เดือนละ 1 ครั้ง ทำเรียนทำกันประมาณ 1 เดือน (60 x 5 = 300)

[redacted]

คนรุ่นเก่า : [redacted] (เคยมาจาก kwà tāng มาแล้ว)
[redacted] (อ่านไต้ตี้ที่สืบต่อเป็นคนที่สาม) หมอใหญ่
[redacted] (เรียนกันมา)
[redacted] อ่านเจี่ยนไต้ตี้ (เป็นหมอใหญ่)

เจี่ยนไต้ตี้ : [redacted]

อ่านทำงาไต้ตี้ : [redacted] (เป็นหมอใหญ่)

* หมอใหญ่อีกคนหนึ่งชื่อ [redacted] อ่านเจี่ยนหนงสือจีนได้เล็กน้อย [redacted] เป็นลูกศิษย์ของหมอใหญ่ [redacted] ทั้ง 2 คนนี้อ่านหนังสือจีนจาก kwà tāng เกาะสิ้นทองดีมาทำงานที่จาก [redacted] มาแล้ว [redacted] ทำงานที่สิ้นทองมาได้ 5-6 ปีแล้ว ส่วน [redacted] เพิ่งทำมา 7 ปี;

[redacted] เรียนภาษาจีนกัน [redacted] (เป็นพ่อเลี้ยงของ [redacted] แต่เป็นพ่อจริงของ [redacted] i.e. แม่ของ [redacted] มีสามี 2 คน. เรียนเรียนหนังสือจีนเมื่อประมาณ 20 กว่าปี.

ทำเรื่องที่หมอใหญ่ของให้ของเก่าเป็นต้นฉบับ. ถ้าเป็นเช่นของที่วาดไว้ สิทธิ์เกิดเป็น 7 ก่ง 9-5.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมอลำใหญ่ (= tôm sǎi) จะตายในฟาร์มของ [redacted]
[redacted] ตั้งอยู่ที่ใหญ่ใต้ น. หายชมภู.
ลมปอดบวมเรื้อรัง ป่วยมานานปีแล้ว ทั้ง 3 ปี ตายลง ; [redacted]
11 เมษายน 2536 แต่ผู้ที่ป่วยมากก็ตายที่ [redacted]

หมอลำ [redacted] = ชื่อเล่นใหญ่ ; = ชื่อเล็ก ; = ชื่อลำ

ปู่ชื่อ [redacted]

อายุ 55 ปี ; เกิดที่บ้านห้วยกว้าง ต. บ้านแขม อ. เชียงแสน จ. เชียงราย ตายตอนอายุ 2 ขวบ พ่อแม่ทิ้งไว้อยู่ที่วัดกลางทุ่งเชียงแสน ที่ชื่อว่า kàʔ tǎŋ (หมายถึงพระเจ้าใหญ่ องค์ใหญ่ ที่ตั้งอยู่ที่พระวิหารใหญ่ตรงนั้น และพระวิหารหลังนี้ ก็เลยตั้งชื่อตามนี้ว่า พะ กะ ตง) ตั้งแต่หนีทหารญี่ปุ่น ต่อมาก็ย้ายไปเรียนทางจีนกับปู่ (ปู่ของเขา) ปู่ของเขาเป็นนายพลใหญ่ ต่อมาก็ย้ายไปเรียนจีนอีก 3 โรงเรียน ที่อยู่ในเชียงราย รวมทั้งเรียนได้ 4 ปี รวมกับหมอลำ ตอนเรียนอายุ 12 ปี. เรียนตอนเช้า 6 โมงเช้า – 9 โมง (3 ชั่วโมง ต่อวัน) เรียนทางวัด เป็นเวลา 4 ปี ต่อจากนี้ไปเรียนที่ทำฟาร์ม ที่ใหญ่ รู้ หมายถึง กินอาหาร [redacted] แล้ว [redacted] ฝึกเป็นเรียน เขียน อ่าน ฯ.

ปีที่เริ่มต้นใช้ตอนต้นที่ทำงานเป็นฟาร์มของเขาที่เป็นเป็นทหารจีน และทหารญี่ปุ่น (ทหารญี่ปุ่นอายุ = พ่อคุณ หรือ [redacted]) เรียนกับพ่อคุณ [redacted] เป็นเวลา 4 ปี แล้วมาอยู่ kwǎ: tǎŋ ก็ไปเรียนตอนที่อยู่ที่ทำฟาร์มใหญ่ (hèw lûŋ) ที่ตามทางติดกับทางขึ้นภูเขาทั้งนั้น เช่น pùt tǎ:i (ทหารญี่ปุ่นอายุ), tǎ:i ʔiaŋ (ทหารจีนอายุ), tǎ:i jǎ:ŋ (ทหารญี่ปุ่นอายุ), lûɛi tsɔw (= พี่ชายพ่อ), lûɛi ʔlîŋ (= พี่ชายแท้), tǎ:i hûŋ (ทหารจีนอายุ ทหารที่ทำฟาร์มแล้ว)

ตอนเรียนจะเดินทางต่อกับ hèw lûŋ ไป พ่อคุณ ชื่อ [redacted]
ก่อนจะเรียนทำฟาร์มต่อ ๆ ไปอีก มีพ่อคุณรวมทั้งสิ้น 19 คน/ลูก

1.) ʔiaŋ sǎi (ปู่ อายุ); 2.) tʃǎ sǎi (พ่อ อายุ); 3.) khǎi jǎ:w sǎi (ทหารญี่ปุ่นอายุ ทหารที่ทำฟาร์ม ป่วยอายุ)

4.) bɔʔ tʃǎŋ sǎi (เจ้าหน้าที่ทำฟาร์ม อายุ ตัดกะดูกคอ ตายตอนอายุ 18 ปี); 5.) tsêŋ mêŋ sǎi (หมอลำใหญ่ อายุ ที่ทำฟาร์มด้วยกัน ที่ตายที่ทำฟาร์มเหมือนกัน ที่ตายที่ kwǎ: tǎŋ); 6.) hèw (ทหารจีน เรียกทหารที่ทำฟาร์ม)

www.lanna-library.com

เทอม 6 และเทอม 7 เป็นอาวุธวิเศษ ชื่อ hèw lûŋ 'เรือก' ชื่อ,

lò:

lûŋ sāi (= tsûn sāi) ; 7.) lò: sāi ; 8.)
อาวุธ อาวุธ/หอก tsûn sāi

mlûi fa:n tɕāi sāi
อาวุธ ดาบที่ใช้ฟันศีรษะ และไล่ตัดออกจากบ่าเรือน อาวุธ

9.) piát fa:t sāi
อาวุธ ที่ทำจากกระดูกคน ดาบ (ดูเทอม 9 piát fa:t นี้ ที่ที่ใช้เฉพาะ ตัดคนที่ตายแล้วเท่านั้น)

10.) tsêŋ mêŋ sāi ; 11.) ʔoŋ sāi ; 12.) tía sāi
อาวุธ ดาบ ดูเทอมที่ 5 อาวุธ อาวุธ

พ่อครูของแม่ทัพใหญ่ kwâ: tāŋ	พ่อครูของแม่ทัพใหญ่ที่ใช้ hèw lûŋ
1.) ʔoŋ sāi (1) + 36 (อาวุธ)	1.) ʔoŋ sāi (1) + 36
2.) tía sāi (1) + 36 (อาวุธ)	2.) tía sāi (1) + 36
3.) khɔ̀ʔ ja:u sāi (1) + 36 (อาวุธ)	3.) tsûn sāi (1) + 36 (อาวุธ)
4.) bɔ̀ʔ tsòŋ sāi (1) + 36 (อาวุธ)	4.) lò: sāi (1) + 36
5.) tsêŋ mêŋ sāi (fa:m tɕhîŋ) (1) + 120, (2) + 120, (3) + 120 = 360 (อาวุธ)	5.) mlûi fa:n tɕāi sāi (1) + 36
	6.) piát fa:t sāi (1) + 36
	7.) tsêŋ mêŋ sāi (fa:m tɕhîŋ) 9 อวต (อาวุธ) — lêŋ sì: (1), lêŋ pu (2) + 120, tô ta? (3) + 120

36 × 4 = 144
120 × 3 = 360
504
= 7 อวต

36 × 6 = 216
120 × 3 = 360
576

ก่อนที่ทั้งสองนี้จะทำศึกใหญ่ ทั้งพ่อครูและแม่ทัพใหญ่ ให้ปรึกษาหารือกันว่าจะเป็นอย่างไร ตามที่ตกลงกันไว้ และมีการกำลัง อาวุธแต่ละชนิดจะมีกำลังการต่อสู้มาเป็นเท่าใด (อาวุธแต่ละชนิดมีกำลังต่อสู้ 36 คน)

ทหาร ชุด I	ทหาร ชุด II
ทหาร 504 คน	ทหาร 576 คน
พ่อครู 5 อวต (= 7 ตัว)	พ่อครู 7 อวต (= 9 ตัว)
509 (หัว + 2 = 511)	683 (หัว + 2 = 685)
509 + 683 = 1192	511 + 685 = 1196 ✓

JSTOR
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

鈴鈴

1.) ท่อลม = 16 ตัน

หนาว หนาว

504 + 576

2.) หนาว 1,080 คน

ปรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รถคัน 1	รถคัน 2
ท่อลม = 7 ตัน	ท่อลม = 9 ตัน
หนาว = 504 คน	หนาว = 576 คน

* ในการแก้ปัญหาการขนส่งไม่ว่าเป็นปัญหาเชิงเส้น หรือปัญหาขนส่ง ต้องคำนึงถึงท่อลม ที่นำมาขายไปพร้อมกับหนาวด้วยท่อลม

12 มี.ค. 2531

ม.ก. = กองมรดกการเขมร

เรื่อง
หลักฐานที่ปรากฏใน "ม.ก. 93" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งบันทึกสมเด็จฯ สมเด็จพระสังฆราช

บ้านหนองแก้ว ต. แม่จัน อ. แม่จัน จ. เชียงราย อพยพมาจากตองบ่อ พร้อมๆ กับชาวเขาบ้านห้วยแม่ขาบเมื่อปี 2502 (สาเหตุที่อพยพเพราะบนดอยบ่อไม่มีที่ทำกินอีกแล้ว) ที่บ้านหนองแก้วนี้ไม่มีหมอดี ถ้าใหญ่ การจะต้องการที่ดีๆ เช่น ที่ทำงาน มีโรงพยาบาล, รถยนต์ ต้องไปตามหมอดีมาจากที่อื่น เช่นจากบ้านห้วยแม่ขาบ บ้านปกาเกอะญอ

ที่บ้านนี้มีโรงเรียนจีน เป็นสาขาหนึ่งของโรงเรียนจีนที่บ้านห้วยไร้ ได้รับความช่วยเหลือจากไต้หวัน ที่บ้านนี้มีโรงเรียนประถมศึกษาของ ศปช. ป.1 – ป.6 มีครูสอนภาษาจีนประจำ ครูมีตรองครู (ประมาณเกือบ 60 ปี) อยู่ที่บ้านนี้เลย ตอนเมื่อก่อนมีการเรียนการสอนปกติ เด็กๆ จะเรียนภาษาจีนตอนบ่ายเป็นก่อนไปโรงเรียนและเรียนตอนเย็นหลังเลิกเรียนที่ ร.ร. ของ ศปช. แล้ว แต่ตอนนี้การเรียนการสอนภาษาจีนไม่ถูกกฎหมาย ต้องให้แต่เรียนกันตามบ้านในลักษณะ private tuition แต่เมื่อปีที่แล้วมาแล้วทำกันค่อนข้างเปิดเผย ในอดีตเคยได้รับหนังสือจีนจากทางไต้หวันด้วยเป็นบางครั้ง แต่ปัจจุบันได้รับหนังสือเรียนเป็นบางครั้งประทับ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในความดูแลของ ม.ก. 327 ที่เชียงราย (ชื่อเต็มไม่ทราบ) โรงเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากไต้หวัน เด็กๆ เรียนค่าเล่าเรียนเดือนละ 60 บาท

(ปัจจุบันบ้านเด็กหนองแก้วเปลี่ยนชื่อเป็น "บ้านธารน้ำจาริก")

การสอนใช้วิธี direct method ต้องครูเขียนตัวจีนบนกระดานให้เด็กๆ ลอกเลียนแบบตาม ในวันแรกๆ 1-2 เดือน เด็กๆ จะไม่เข้าใจความหมาย แต่จะเข้าใจขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไป

การสอนภาษาจีนที่หนองแก้วแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ระดับต้นถูกสอนโดยครูจีนเป็นคนสอน หญิงผู้มีเคยเรียนโรงเรียนไทยจีนหูฉุนทง ไทยไทยและเรียนภาษาจีนกันพ่อแม่ตาม ระดับสูงเป็นสอนโดยครูจีนชื่อ พูดภาษาไทยไม่ได้

ครูชื่อ [redacted] ( )
อายุ 67 ปี มาจากตำบลยางเฉ่ง มณฑลยูนนาน มาอยู่เมืองไทยได้ 30 กว่าปีแล้ว มากับกองพล 93, พวกก๊กมินตั๋ง เดินทางมาทางบก มาจากยูนนานแล้วมาอยู่ที่กับพวกไทใหญ่ที่รัฐฉาน เมื่อจากพม่ามาอยู่ที่ที่ตอน อ. ฝาง จ. เชียงใหม่ ได้เปลี่ยนเข้าที่อีกหลายท่าน ตอนหลังเลิกกับเมียเก่าแล้วมาอยู่กับหนองแก้ว ได้ภรรยาเป็นคนอีกคน เป็นคนเชื้อสายพูดภาษาจีน

อ. ชาลินี ศรีวาสิญจา

เวลา : สอนพิเศษตอนเช้า 6 - 7.30 a.m, 16.00 - 18.00 น.
วันเสาร์ เช้า 8.00 - 12.00 a.m — 13.00 - 15.00 p.m.

[redacted] อายุ 73 ปี จบชั้น ป.6 โรงเรียน สปช. มีบ้านอยู่แถว [redacted] เรียนทำงานอินเดียมาก่อนประมาณปีครึ่ง ครอบครัวมีลูกสาว 5 คน (+ ลูกชายอีกคนหนึ่ง) เป็นคนรุ่นแรก : หลักฐานชื่อลูกสาวคนที่จดทะเบียน (ทั้ง 5) มีทั้งเรียนหนังสือ ก็มีลูกชาย มีน้องไม่ได้เรียน เพราะเกิดทีหลังปีมาการเรียนของครอบครัวจะเข้าเรียนหนังสือ ฝรั่งส่วนใหญ่ เรียนหนังสือ ถึงแม้จะมีฐานะปานกลาง ก็มีความจะแต่ให้รับทำงานในบ้าน ลูกชายและลูกสาวทั้ง 3 คน เรียนหนังสือ (อาจารย์ชมเคยสอนให้เขาเรียนฟรี แต่มีงานเขาต้องทำตลอดเช้าเย็น) ลูกสาวคนสุดท้าย เรียน kwian

มีนักเรียนเรียนพิเศษตอนหนังสือ ตามที่ตกลงไว้ เป็นหนังสือ ใน ๒-3 เดือนมีนักเรียนสอบหนังสือ ที่เขาเอาไว้ โรงเรียน, ติวเข้าอัด, แนะนำให้ครูคนเขาเอาจากไหนก็ได้ เก็บ, เรียกค่าเล่าเรียนเดือนละ 60 บาท ก็เป็นประโยชน์ แต่ถ้าสอนให้ดีจะดีเรียกค่าเล่าเรียนเพิ่มขึ้นหนังสือสอบเข้าหนังสือ ที่เขาไม่ค่อยมีเวลาสอนจึงมาเรียนเรียนพิเศษ ให้ครูคนเขาเอาจากทางโรงเรียนครูใน ครูผู้สอน, โรงเรียน, อรุณศิลป์, อาจารย์ ทางศิลป์.
ทั้งหมดแต่นี้มีหน้าสอนที่นี่ /

โรงเรียนมีนักเรียนที่ใช้บริการ 3 คน เป็นชายชั้นมัธยมประมาณ 50 กว่าปี โรงเรียนสอนตามเขาต้องมีเงิน ให้นักเรียนค่าจ้างสอนตามประมาณ ตั้งแต่ โรงเรียนชั้น ป1 - ป.5 ป.1 เรียน 15 บาท ป2. 20 บาท ป3. 25 บาท ป4 30 บาท ป.5 35 บาท ให้เขาเข้าใจเรียนมาก นักเรียนมีประมาณ 60 กว่า, ตอนนี้เหลือประมาณ 40 กว่า หนังสือเรียนให้เขาซื้อเอง (ตามเดิม) และได้จาก กรมวิชาการ เขาให้หนังสือ ใช้ตลอด เมื่อเลิกเรียนหนังสือเรียนจบแล้วก็คืนมาให้ครู : ลูกสาวเขาซื้อให้หมดแล้ว, หนังสือของเขาเอง

หนังสือเล่มต้น เด็กนักเรียนมีทั้งหญิงและชาย

บ้านหวังไร่อยู่ห่างจากหมู่บ้านหลงแล่น ประมาณ 3 ก.ม. ประวัติการเป็นแบบเรียน : เตี้ ซินซ่อ อีกัว สิ่งซอ หมูเซอ

มาตั้งแต่ปี 2502 ก่อนสร้างโรงเรียนมีการสอนหนังสือจีนมาตลอด เวลาชาวบ้านพูดคุยกันจะใช้ภาษาคำเมือง และภาษาจีน ไม่มีโรงเรียนไทย เด็กที่จบการเรียนหนังสือไทยต้องไปเรียนที่โรงเรียนสองภาษาที่หมู่บ้านหลงแล่น เวลาสอนหนังสือจีนก็สอนภาษาจีนซ่อ ซาจีน ที่โรงเรียนไทย, ห้าวไป และภาษาจีนกลาง ไปรวมจากที่ญี่ปุ่นและไต้หวัน (เป็นภาษาที่ชาวบ้านเป็นคนจีนฮ่อ)

หมายเหตุ : ขณะที่อยู่ที่บ้านหวังไร่ก็ไปเป็นเพื่อนจีนตลอด.

เมื่อเรียนจบ ป.5 จากโรงเรียนหลงแล่น/หวังไร่แล้ว สามารถไปต่อที่สูงเต็มที่ตอนแม่สะลองได้

[redacted] เล่าให้ฟังว่าตอนที่เรียนภาษาจีนกับ ตอนกลางคืนจะเรียนชื่อภาษาที่ชาวจีนตั้งให้แก่คนร่วมนครรวมหกระดาษสีแดงด้วยแป้งแดงเขียนไว้ตามจำนวนเด็กที่เรียนภาษาจีน (เช่น มีนักเรียน 3 คนก็จะเขียนไว้ 3 แผ่น) ตอนเช้าก่อนเรียน ครูจะหาด้วยใส่ก้นตามจำนวนเด็ก แล้วเขาจะตั้งเชือกให้ห้อยไปในถ้ำทุกๆ 1 แผ่น เมื่อกระดาษไปแล้ว ครูสอนจะเอาสีดำมาสีคนแต่กระดาษนำเข้าไปในถ้ำ ขณะที่คนก็จะว่าคาถา ไชยู่ หยู่ ฮวย เจ้า (ท่องในใจ) ไปด้วย คาถาที่สักสิทธิ์ไม่ทราบคาถาที่ชาวจีนฮ่อใช้ช่วยแบ่งความรู้ให้เด็กนักเรียนแต่ละคน เมื่อครูทำพิธีเสร็จแล้ว (ถ้าเด็ก 3 คน ก็ทำอย่างเดียวกัน 3 ครั้ง) เด็กนักเรียนแต่ละคนก็จะต้องนำกระดาษจากถ้ำของตน ทำตามปฏิทินก่อนเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร
อุทยานราชภัฏมหาวิทยาลัย

เมื่อเรียนเสร็จแล้ว ก่อนกลับบ้านเด็กๆจะตื่นขึ้นร้องเพลงสรรเสริญและกราบคุณพระอีกครั้งหนึ่ง

ปรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก. /˥˩/

1. ขี้เรียง = kʰɔ:˥˩

2. ย่า = ku˥˩

3. ไข่ = tɕʰaw˥˩

4. ปีน = tɕʰoŋ˥˩

5. ร่ม (น.) = fa:n˥˩

6. ศีรษะ = siʔaw˥˩

7. ถอด = lɔ̀j˥˩

8. เลม = dza:w˥˩

9. ไม้ = diʔŋ˥˩

10. ซื้อ = buʔ˥˩

11. ด้าม = pɛŋ˥˩

12. แก่งแล่ง = ko˥˩

13. ตัด = suj˥˩

14. ดี (adj) = lɔŋ˥˩

15. ล้าง = ʔa:n˥˩

16. ก้าน (แข้ง) (ไก่) = ga:j˥˩

ข. /˧˥/

1. ช้าง = tɕʰa:ŋ˧˥

2. เล็ก = gwajʔ˧˥

3. มือ = pʰuʔ˧˥

4. หลัง = tiʔ tʰa:ŋ˧˥

5. แขนเสื้อ = lɯj̀ mɯajʔ˧˥

6. ปลา = bjaw˧˥

7. เห็น = mɯŋ˧˥

8. หมูบ้าน = laŋʔ˧˥

9. ดวงจันทร์ = la:ʔ˧˥

10. ขุ่น = lamʔ˧˥

11. ไฟ = tʰawʔ˧˥

12. ปีน = mɯajʔ˧˥

13. ผัก = ma:ʔ˧˥

14. หนู = nawʔ˧˥

15. ยุง = tʰuŋʔ˧˥

16. กลางดิน = lɯŋʔ mɯaŋʔ˧˥

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17. ก้าว (v.) = la:m ˥˩	17. เก่ง = lo ˥˩
18. ฝ่า = phla:j ˥˩	18. ต้ม = ŋɔ̀m ˥˩
19. ฝ่า = taj ˥˩	19. เกือก = juŋ ˥˩
20. ไหล่ = pa:j ˥˩	20. ต้น = toŋ ˥˩
21. ปลอด = puŋ ˥˩	21. ไม้ = ma:j ˥˩.
22. ก้น = ka:w ˥˩	22. เบ(นก้น) = ŋɔŋ ˥˩
23. เกะ = gaw ˥˩	23. ปีสลาว = jiɔ ˥˩
24. (ตั้ง) ต่อ = tan ˥˩	24. ส้ม = tsuaj ˥˩
25. {แจ้ (v.) เล่า ถึง} = tsɔj ˥˩	25. จิ้ง = tsɔj ˥˩
26. ฟัง = mcaŋ ˥˩	26. โดดร่ม = {ทิ้ง ˥˩ / ทวง ˥˩} thajˬ˥˩
27. ส่วย = wuaŋ ˥˩	27. ดาด = wa: ˥˩
28. โรค = thɔŋ ˥˩	28. ยา = lɔ ˥˩
29. ตั้ง = ŋɔŋ ˥˩	29. เรือลาด = sɤaŋ ʔ liaŋ ˥˩
30. แขน, ขอน = puŋ ˥˩ (sin ˥˩)	30. (อาหาร) ไหม้ = ʔa:w ˥˩

มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

13 เมษายน 36

(1) [redacted] อายุ 14 ปี

1. ˧˥ 2. ˧˥ 3. ˧˥ 4. ˧˥ 5. ˧˥ 6. ˧˥

1. hiə̃ʔ˧˥ 2. hãn˧˥ 3. hũəj˧˥ 4. กวมh̃jun˧˥ 5. ha:ŋ˧˥

6. hã:˧˥ 7. diəu˧˥ hẽ:ŋ˧˥ 8. hã:˧˥ 9. –

10. haw˧˥ 11. hã:ŋ˧˥ 12. hɔ̃:j˧˥ 13. hũəŋ˧˥ 14 hiə̃ŋ˧˥

15. hõp˧˥ 16 kaʔ˧˥ hẽ:n˧˥ 17. hwa:˧˥ 18. hɔ̃ŋ˧˥ 19. hwiə̃n˧˥

20. ho:˧˥ 21 hwa:˧˥ 22 hɔ:m˧˥ 23. hũəj˧˥ 24. hũm˧˥

25. ha:u˧˥ 26. hãm˧˥ 27 hjã:p˧˥ (miə˧˥) 28. hɔ:p˧˥ 29 hwã̃n˧˥ hwã̃ŋ˧˥

30. hwi:n˧˥ 31. hiə̃˧˥ 32 haŋ˧˥

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(3) [redacted] อาย 13 ปี

1. tɕu:˥˩ 2. tɕai˥˩ 3. sia˥˩ 4. muaj˧˥

5. dua˥˩ 6. kɔ:˥˩

1. hia̰ʔ˥˩ 2 han˥˩ 3. hṹaj˥˩ 4. nɔ:m˥˩ hjun˥˩

5. ha:ŋ˥˩ 6. hã:˥˩ 7. diau˥˩ hɛ:ŋ˥˩ 8. ha:˥˩

9. haj˥˩ 10. haw˥˩ 11. hã:ŋ˥˩ 12 hɔ̃:j˥˩ 13. hwãŋ˥˩

14. hjãŋ˥˩ 15. hõp˥˩ 16 kaʔ˥˩ he:n˥˩ 17. mɯ́ hwa:˥˩

18. hãŋ˥˩ 19 hwiãn˥˩ 20. ho:˥˩ 21 hwa:˥˩

22. hɔ:m˥˩ 23 hwãj˥˩ 24. hõm˥˩ 25. ha:w˥˩

26. hãm˥˩ 27. hjã:p˥˩ 28 hɔ:p˥˩ 29 hwiãn˥˩ hwãŋ˥˩

30. hwin˥˩ 31 hiã˥˩ 32. haŋ˥˩

บรรณาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) [redacted] อายุ 13 ปี

1. tɕu:˧˥ 2. tɕai˧˥ 3. siə˧˥ 4. muaj˧˥

5. duə˧˥ 6. ˧˥

1. hiəʔ˧˥ 2. han˧˥ 3. m̥aj˧˥ 4. nɔ:m˧˥ hjun˧˥

5. ha:ŋ˧˥ 6. hã:˧˥ 7. diəu˧˥ hɛ̃:ŋ˧˥ 8. ha:˧˥

9. – 10. haw˧˥ 11 hã:ŋ˧˥ 12. hɔ̃:j˧˥

13. hwãŋ˧˥ 14 hjãŋ˧˥ 15. hõp˧˥ 16. kaʔ˧˥ he:n˧˥

17 m̥ hwa:˧˥ 18 hãŋ˧˥ 19. m̥ian˧˥ 20 ho:˧˥

21. hwa:˧˥ 22. ho:m˧˥ 23. m̥ai˧˥ 24. hõm˧˥

25. ha:u˧˥ 26 hãm˧˥ 27 ɲa:p˧˥ 28. ho:p˧˥

29. m̥ian˧˥ hwãŋ˧˥ 30. w̥in˧˥ 31 hiã˧˥ 32. haŋ˧˥

บรรณาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(4.) [redacted] 11 ฮ

1. tɕuːt 2. tɕajt 3. ɕiət 4. mɯajt

5. duət 6. kɔːt

1. hiəʔt 2 hant 3. hɯ̃ajt 4. nɔːmt hjunt

5. haːŋt 6. hiãːt 7. diəut hɛːŋt (?)

8. hiaːt 9. hɔjt 10 hawt 11. hãiŋt

12. hɔ̃ːjt 13 hwãŋt 14. hjãŋt 15. hõpt

16 kaʔt hɛ̃ːnt 17. haːt 18. hãŋt 19. hwiãnt

20 hoːt 21 hwaːt 22. hɔːmt 23. hɯ̃ajt

24 hõmt 25 – 26. hãmt 27. hjãːpt

28. hɔːpt 29 hwiãnt hwãŋt 30. hwint

31 hiãt 32 hat

$\underset{\circ}{l} > h$ $\underset{\circ}{m} > \overset{hwV}{\overset{\sim}{h\tilde{u}}}$ $\underset{\circ}{j} = hj$ $\underset{\circ}{j} \neq$

$\underset{\circ}{n} > h\tilde{V}$ $\underset{\circ}{j} = h\overset{\circ}{j}\tilde{V}$

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(5) [redacted] 11 ไม้

1. tɕu:˥ 2. tɕɛ:˥ ~ tɕaj˥ 3. sɕə˥ 4. muəj˥

5. duə˥ 6 kɔ:˥

1. hiəˀ˥ 2. han˥ 3. hɯ̃əj˥ 4. nɔ:m˥ hjun˥

5 ha:ŋ˥ 6 ha:˥ 7. diəw˥ hɛ̃:ŋ˥ 8. ha:˥

9. həj˥ 10. haw˥ 11. hã:ŋ˥ 12. hɔ:j˥

13. hwã:ŋ˥ 14 hjã:ŋ˥ 15. hõp˥ 16. kəˀ˥ he:n˥

17. hwa:˥ 18. hã:ŋ˥ 19 hwiən˥ 20. ho:˥

21. hwa:˥ 22. hɔ:m˥ 23 hɯ̃əj˥ 24 hom˥

25. – 26 hã:m˥ 27. hjã:p˥ 28 hɔ:p˥

29. hwiən˥ hwã:ŋ˥ 30. hwin˥ 31 hiə˥ 32 haŋ˥

ศรีปราชญ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(6) [redacted] 12 ปี

1. tɕu:˧˥ 2. tɕaj˧˥ 3. sia˧˥ 4. muaj˧˥

5. dua˧˥ 6 kɔ:˧˥

1. hia˧˥ˀ 2 han˧˥ 3. ɲaj˧˥ 4. nɔ:m˧˥ hjun˧˥

5. hɯŋ˧˥ 6 hã:˧˥ 7. diaw˧˥ ɲɛ:ŋ˧˥ 8. ha:˧˥

9. – 10 haw˧˥ 11 hã:ŋ˧˥ 12 hɔ̃:j˧˥

13. hwãŋ˧˥ 14. hjãŋ˧˥ 15. hõp˧˥ 16. kaˀ˧˥ he:n˧˥

17 ha:˧˥ 18 hãŋ˧˥ 19. ɲian˧˥ 20. ho:˧˥

21 hwa:˧˥ 22 hɔ:m˧˥ 23 ɲaj˧˥ 24. hõm˧˥

25. – 26. hãm˧˥ 27 hjã:p˧˥ 28. hɔ:p˧˥

29 ɲian˧˥ ɲuaŋ˧˥ 30. hwin˧˥ 31. hiãˀ˧˥ 32 haŋ˧˥

ปรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(4) [redacted] 12 ง

1. tɕu:˧˥ 2. tɕaj˧˥ 3. sia˧˥ 4. muaj˧˥

5. dua˧˥ 6. kɔ:˧˥

1. hia?˧˥ 2. han˧˥ 3. ᵐhaj˧˥ 4. nɔmʌʔjun˧˥

5. ha:ŋ˧˥ 6. ha:˧˥ 7. diaw˧˥ hɛ̃:ŋ˧˥ 8. ha:˧˥

9. haj˧˥ 10. haw˧˥ 11. hã:ŋ˧˥ 12. hɔ̃:j˧˥

13. hwãŋ˧˥ 14 hjãŋ˧˥ 15. hõp˧˥ 16. ka?˧˥ he:n˧˥

17. hwa:˧˥ 18. hãŋ˧˥ 19. (h)mian˧˥ 20. ho:˧˥

21. hwa:˧˥ 22 hɔ:m˧˥ 23. ᵐhaj˧˥ 24. hõm˧˥

25. ha:w˧˥ 26. hãm˧˥ 27. hja:p˧˥ 28. hɔ:p˧˥

29. mɛ̀n˧˥ hwaŋ˧˥ 30. hwɛ̀n˧˥ 31. hɛ̃:a˧˥ 32 haŋ˧˥

มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(8) [redacted] 13 ง

1. tɕu:˧˥ 2. tɕaj˧˥ 3. siə˧˥ 4. muaj˧˥

5. dua˧˥ 6. kɔ:˧˥

1. hiə˧˥ 2. han˧˥ 3. m̥aj˧˥ 4. nɔm˧˥ hjun˧˥

5. ha:ŋ˧˥ 6. ha:˧˥ 7. diɔw˧˥ hẽ:ŋ˧˥ 8. ha:˧˥

9. haj˧˥ 10. haw˧˥ 11. hã:ŋ˧˥ 12. hɔ:j˧˥

13. hwãŋ˧˥ 14 hjãŋ˧˥ 15. hõp˧˥ 16. ka˧˥ he:n˧˥

17 (ʔiəm˧˥) hwa:˧˥ 18. hãŋ˧˥ 19 hmiən˧˥ 20 ho:˧˥

21 hwa:˧˥ 22 hɔ:m˧˥ 23. hmaj˧˥ 24 hõm˧˥

25 ha:w˧˥ 26 hãm˧˥ 27 hja:p˧˥ 28 hɔ:p˧˥

29 miən˧˥ hwãŋ˧˥ 30. hwin˧˥ 31 hiə˧˥ 32 haŋ˧˥

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(9.) [redacted] 70

1. tɕu:˧˥ 2. tɕaj˧˥ 3. sia˧˥ 4. mɯaj˧˥

5. dua˧˥ 6. ko:˧˥

1. hia˧˥ 2. han˧˥ 3. ʰmaj˧˥ 4. no:m˧˥ hjun˧˥

5. ha:ŋ˧˥ 6. hã:˧˥ 7. diaw˧˥ hɛ̃:ŋ˧˥ 8. ha:˧˥

9. haj˧˥ 10. haw˧˥ 11. hã:ŋ˧˥ 12. hõ:j˧˥

13. hwãŋ˧˥ 14. hjãŋ˧˥ 15. hõp˧˥ 16. ka˧˥ he:n˧˥

17. (ʔɔmʰ) ʔua˧˥ 18. hãŋ˧˥ 19. ʰmian˧˥ 20. ho:˧˥

21. – 22. ho:m˧˥ 23. ʰmaj˧˥ 24 hõm˧˥

25. ha:w˧˥ 26. hãm˧˥ 27. hja:p˧˥ 28. ʰmian˧˥ hwãŋ˧˥

29. ho:p˧˥ 30. ʰwin˧˥ 31 hiã˧˥ 32 haŋ˧˥

ศรีศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(70) [redacted] 77 ง.

1. tɕu:˥ 2. tɕaj˥ 3. siə˩˨ 4 muaj˥

5. du:ə˥ 6 kɔ:˥

1. l̥iə˩˨˥ 2 l̥an˥ 3. ŋ̊a:j˥ 4. nɔ:m˥ jun˥

5. l̥a:ŋ˥ 6. ŋ̊a:˥ 7. diəw˥ ŋ̊ɛ:ŋ˥ 8. l̥a:˥

9. l̥ə:j˥ 10. l̥aw˥ 11 ŋ̊a:ŋ˥ 12. ŋ̊ɔ:j˥ 13 m̥uaŋ˥ 14 ɲiaŋ˥

15 ŋ̊op˥ 16. kʰa˩˨˥ he:n˥ 17 (ʔua˥) hwa:˥ 18. ŋ̊aŋ˥

19. m̥iən˥ 20. l̥o:˥ 21 w̥a:˥ 22 l̥ɔ:m˥ 23 m̥ə:j˥

24 ŋ̊om˥ 25. l̥a:w˥ 26. ŋ̊am˥ 27 ɲa:p˥

28 l̥ɔ:p˥ 29 m̥iən˥ m̥uaŋ˥ 30. w̥in˥ 31. ŋ̊iə˥

32 l̥aŋ˥

ศรีปราชญ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(11) [redacted] 43 ง

1. tɕu:˩˧ 2. tɕāj˥ 3 siə˥ 4. muəj˥˩ 5. duə˥

6. kɔ:˩˧

1. lhía? 2. ʰlan˥ 3. ʰmaj˥ 4. nɔmʰ jun˥ 5. ʰla:ŋ˥

6. nha:˩˧ 7. diəu˩˧ ʰnɛ:ŋ˥ 8. ʰla:˩˧ 9. ʰlej˩˧ 10. ʰlaw˩˧

11. nha:ŋ˩˧ 12 ʰnɔj˥ 13. ʰmuəŋ˩˧ 14. ɲiaŋ˩˧ 15. ʰnop˥

16 ka? he:n˥ 17. ʰwa:˩˧ 18. ʰnaŋ˩˧ 19 ʰmiən˥ 20. lho:˥

21 ʰwa:˩˧ 22 hɔ:m˥ 23. ʰmai˩˧ 24. ʰnam˩˧ 25. ʰla:w˥

26 ʰnam˩˧ 27. ɲia:p˥ 28 lhɔ:p˥ 29. ʰmiən˥ ʰmuəŋ˩˧ 30. ʰwin˥

31. ʰniə˩˧ ~ nhia˩˧ 32. ʰlaŋ˥

แก่ = ko:˩˧, คู่ = ku:˩˧, บัว = buə˩˧, เดี๋ยว diəŋ˩˧, เจ้า = tɕaw˥

ปัว = puə˥, โท = tow˥, ม้า = ma:˥, นู่ = tu:ŋ˥, ปาม = bjaw˥

มหาวิทยาลัยศิลปากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(12) [redacted] ๑๑ ๑๙

1. tɕu˥ 2. tɕaj˥ 3. siə˥ 4. muəj˥ 5. duə˥

6. kɔ:˥

1. ʔliə˥ 2. ʔlan˥ 3. ʔmaj˥ 4. nɔ:m˥ jun˥ 5. ʔla:ŋ˥

6. ʔna:˥ 7. diəw˥ ʔnɛ:ŋ˥ 8. ʔla:˥ 9. ʔlej˥ 10. ʔlaw˥

11. ʔna:ŋ˥ 12. nhɔj˥ ~ ʔnɔj˥ 13. ʔmuəŋ˥ 14. ʔjiaŋ˥

15. ʔnɔ̂p˥ 16. ʔkàʔ ʔle:n˥ 17. ʔwa:˥ 18. ʔnaŋ˥ 19. ʔmiən˥

20. ʔlɔ:˥ 21. ʔwa:˥ 22. ʔlɔ:m˥ 23. ʔmaj˥ 24. ʔnom˥

25. ʔla:w˥ 26. ʔnam˥ 27. ʔja:p˥ 28. ʔlɔ:p˥ 29. ʔmiən˥ ʔmuəŋ˥

30. ʔwin˥ 31. ʔniə˥ 32. ʔlaŋ˥

1. kɔ:˥ 2. ku:˥ 3. buə˥ 4. diəŋ˥ 5. tɕaw˥

1. puə˥ 2. ʔlaw˥ 3. ma:˥ 4. tu:ŋ˥ 5. bjaw˥

(13.) [redacted] 25 ปี

1. tɕu:˥˧ 2. tɕaj˧˥ 3. sia˧˥ 4. muaj˧˥˧ 5. dua˧˥

6. ko:˧˥

1. hia?˥˧ 2. han˧˥ 3. ŋ̊aj˧˥ 4. nɔmˡjun˧˥ 5. ha:ŋ˧˥

6. ŋ̊a:˥˧ 8. diaw˧˥ hɛ:ŋ˧˥ 9. ɬa:˥˧ 9. haj˧˥ 10. haw˥˧

11. ha:ŋ˧˥ 12. ŋ̊aj˧˥ 13. hŭaŋ˥˧ 14. hĭaŋ˥˧ 15. ŋ̊op˥˧

16 ka?˧˥ he:n˧˥ 17. ɣa:˥˧ 18. hay˥˧ m̥ɯan˧˥ 20. ho:˧˥

21 ɣa:˥˧ 22. ɬɔ:n˧˥ 23. m̥aj˥˧ 24 hom˥˧ 25. ɬa:w˧˥

26 ham˥˧ ~ ɬam˥˧ 27. ŋ̊a:p˥˧ 28. ho:p˥˧ 29. m̥ian˧˥ ɣuaŋ˥˧

30. ɣi:n˧˥ 31. ŋ̊ɤ̆a˥˧ 32. ɬaŋ˧˥ ~ haŋ˧˥

˧˥ ~ ˧˥

1. ko:˧˥ 2. ku:˧˥ 3. bua˧˥ 4. diaŋ˧˥ 5. tɕaw˧˥

1. pua˧˥ 2. taw˧˥ 3. ma:˧˥ 4. tuŋ˧˥ 5. bjaw˧˥

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(14) [redacted] 36 ปี

1. tɕu:˥ 2. tɕaj˥ 3. sɤ̀˩˧ 4 muəj˥˩

5. duə˥˩ 6 ko:˥

1. l̥ɯa˥˧ 2 l̥an˥ 3. m̥aj˥ 4 nɔ:m˥˩ jun˥

5 l̥a:ŋ˥ 6. n̥a:˥ 7. dɯ̀ə˩˧˥ n̥ɛ:ŋ˥ 8. l̥a:˥

9 l̥aj˥ 10. l̥aw˥˧ 11. n̥a:ŋ˥ 12. n̥ɔ:j˥ 13 m̥uəŋ˥

14 ɲaŋ˥ 15. n̥ɔ̃p˥ 16 kàʔ˩˧˥ l̥e:n˥ 17. w̥a:i˥

18 n̥aŋ˥ 19. m̥ɤan˥ 20. l̥o:˥ 21. w̥a:˥ 22. l̥ɔ:m˥

23. m̥aj˥ 24. n̥om˥ 25. l̥a:w˥ 26. n̥ãm˥ 27 ɲa:p˥

28 l̥ɔ:p˥ 29 m̥ɤan˥ m̥uəŋ˥ 30. w̥in˥ 31. n̥ɯ̃ə˥

32. l̥aŋ˥

1. ko:˥ 2. ku:˥ 3. buə˥ 4. dɯ̀ŋ˥ 5. tɕaw˥

1. puə˥˩ 2. tɯ̀w˥˩ 3 ma:˥˩ 4. tu:ŋ˥˩ 5. bjaw˥˩

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(15) [redacted] 21 21

1. tɕu:˧˥ 2. tɕaj˧˥ 3. siə˧˥ 4. ˦muəj˥˩ 5. duə˧˥

6. kɔ:˧˥

1. l̥iə˥˩ˀ 2 l̥an˧˥ 3. m̥əj˧˥ 4. ˦mɔ:m˥˩ jun˧˥ 5. l̥a:ŋ˧˥

6. n̥a:˧˥ 7 diəw˧˥ nhɛ:ŋ˧˥ 8. l̥a:˧˥ 9. l̥ej˧˥ 10. l̥aw˧˥

11. hãiŋ˧˥ 12. n̥oj˧˥ 13. m̤huəŋ˧˥ 14. ɲiaŋ˧˥ 15 ŋ̊op˧˥

16. ʔa˥˩ˀ lhe:n˧˥ 17. w̥a:˧˥ 18 n̥aŋ˧˥ 19. m̥iən˧˥ 20 l̥o:˧˥

21 w̥a:˧˥ 22 lhɔ:m˧˥ ~ l̥ɔ:m˧˥ 23. m̥əj˧˥ 24. n̥ɔ̃m˧˥

25. l̥a:w˧˥ 26 n̥am˧˥ 27. ɲa:p˧˥ 28. l̥ɔ:p˧˥

29. m̥iən˧˥ m̥uəŋ˧˥ 30. w̥in˧˥ 31. n̥iə˧˥ 32. l̥aŋ˧˥

1. ko:˧˥ 2 ku:˧˥ 3. buə˧˥ 4. diəj˧˥ 5. tɕaw˧˥

1. puə˧˥ 2. təw˧˥ 3. ma:˧˥ 4. tu:ŋ˧˥ 6. bjaw˧˥

(16) [redacted] 30 ง

1. tɕu:˥ 2 tɕɛ:˧ 3. sia˧ 4. muaj˧˥ 5 dua˧

6. kɔ:˥

1. l̥ia˩˧˥ 2 l̥an˧ 3. m̥aj˧ 4. nɔ:m˧˥ jun˧

5. l̥a:ŋ˧ 6. ɲ̥a:˥ 7 diaw˧˥ ɲ̥e:ŋ˧ 8. l̥a:˧

9 l̥aj˧ 10. l̥aw˥ 11. ɲ̥a:ŋ˧ 12 ɲ̥ɔ:j˧ 13 ŋ̥uaŋ˧

14. ɲ̥iaŋ˧ 15. ɲ̥op˧ 16. ka˩˧˥ l̥e:n˧ 17. ɕ̥a:˥ 18. ɲ̥ãŋ˧

19. ŋ̥ɯan˧ 20. l̥o:˧ 21. ɕ̥a:˥ 22. l̥ɔ:m˧ 23. m̥aj˥

24 ɲ̥om˥ 25. l̥a:w˧ 26. ɲ̥ãm˥ 27. ɲ̥a:p˧

28. l̥ɔ:p˧ 29. ŋ̥ɯan˧ m̥uaŋ˧ (mɕi:ŋ˧) 30. ɕ̥in˧

31. ɲ̥ɯa˥ 32. l̥aŋ˧

1. kɔ:˥ 2. ku:˧ 3. bua˧ 4. diaŋ˧ 5. tɕʰaw˧

1 pua˧ 2. taw˧ 3. ma:˧ 4. tu:ŋ˧ 5. bjaw˧

มหาวิทยาลัยศิลปากร
สงวนลิขสิทธิ์

(17) [redacted] 29 ง

1. tɕu:˧˥ 2 tɕɛ:˧˥ 3 ɕia˧˥ 4. muəj˧˥˩ 5 duət˧˥˩

6. ko:˧˥

1. hia˧˥ 2. han˧˥ 3. ŋəj˧˥ 4. nɔ:m˧˥ ɲjun˧˥

5. ha:ŋ˧˥ 6. ha:˧˥ 7. diəw˧˥ nhɛ:ŋ˧˥ 8 ha:˧˥

9. haj˧˥ 10. haw˧˥ 11. hã:ŋ˧˥ 12 hɔ:j˧˥ 13. ŋuaŋ˧˥

14 ɲãŋ˧˥ 15 ŋõp˧˥˩ ~ hõp˧˥ 16. kàʔ˧˥ he:n˧˥ 17 ɣa:˧˥

18. haŋ˧˥ 19. ŋiən˧˥ 20 ho:˧˥ 21 ɣa:˧˥ 22 hɔ:m˧˥

23. ŋəj˧˥ 24 hõm˧˥ 25 ha:w˧˥ 26 ŋam˧˥

27. ɲa:p˧˥ 28. hɔ:p˧˥ 29.– 30. ɣi:n˧˥ 31. hia˧˥

32. haŋ˧˥

1. ko:˧˥ 2. ku:˧˥ 3 bua˧˥ 4 diaŋ˧˥ 5. tɕaw˧˥

1. pua˧˥˩ 2. təw˧˥˩ 3 ma:˧˥˩ 4 tu:ŋ˧˥˩ 5. bjaw˧˥˩

มหาวิทยาลัยศิลปากร

[redacted] 4c

1. tɕu:˥˩ 2. tɕaj˧˥ 3. sia˧˥ 4. muaj˧˥ 5. dua˧˥

6. kɔ:˥˩

1. l̥ia˧ˀ˥˩ 2. l̥an˧˥ 3. m̥aj˧˥ 4. nɔ:m˧˥ jun˧˥ 5. l̥a:ŋ˧˥

6. n̥a:˥˩ 7. diaw˧˥ n̥ɛ̃:ŋ˧˥ 8. l̥a:˧˥ 9. l̥ej˥˩ 10. l̥aw˥˩

11. n̥a:ŋ˧˥ 12. n̥ɔ:j˧˥ 13. m̥ɯ̃aŋ˧˥ 14. ɟi̤aŋ˧˥ 15. n̥ɔ̃p˥˩

16. kà˧ˀ˧˥ l̥e:n˧˥ 17. w̥a:˥˩ 18. n̥ãŋ˥˩ 19. m̥ɤn˧˥ 20. l̥o:˧˥

21. w̥a:˥˩ 22. l̥ɔ:m˧˥ 23. m̥aŋ˥˩ 24. n̥ɔ̃m˥˩ 25. l̥a.w˧˥

26. n̥ãm˥˩ 27. ɟia.p˧˥ 28. l̥ɔ:p˥˩ 29- 30. w̥in˧˥

31. hia˥˩ 32. l̥aŋ˧˥

1. kɔ:˥˩ 2. ku:˥˩ 3. bua˧˥ 4. dɛ̃ŋ˧˥ 5. tɕ̚ʰaw˥˩

2. pua˧˥ 2. taw˧˥ 3. ma:˧˥ 4. tu:ŋ˧˥ 5. bjaw˧˥

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(19) [redacted] 35 ʒ

1. tɕu:˥ 2. tɕaj˧ 3. sia˩ 4 muaj˧ 5. dua˧

6. kɔ:˥

1. l̥ia˥ʔ 2. l̥an˧ 3. m̥aj˧ 4 nɔm˧ ɲjun˧

5. l̥a:ŋ˧ 6. ŋ̊a:˥ 7. dɤaw˧ ŋ̊ɛ:ŋ˧ 8. l̥a:˥

9. l̥ej˧ 10. l̥aw˥ 11. ŋ̊a:ŋ˥ 12. ŋ̊ɔ:j˧

13. ŋ̊uaŋ˥ 14. ɲ̊iaŋ˥ 15. ŋ̊ɔ̃p˧ 16. ka˥ʔl̥e:n

17. ŋ̊a:˥ 18. ŋ̊aŋ˥ 19. ŋ̊iɔn˧ 20. l̥ɔ:˧

21. ŋ̊a:˥ 22. l̥ɔ:m˧ 23. ŋ̊aj˥ 24 ŋ̊ɔ̃m˥

25 l̥a:w˧ 26. ŋ̊am˥ 27. ɲ̊a:p˧ 28. l̥ɔ:p˧

29. – 30. ŋ̊in˧ 31. ŋ̊iɔ˥ 32. l̥aŋ˧

1. kɔ:˥ 2. ku:˥ 3. bua˧ 4. diŋ˥ 5. tɕaw˥

1. pua˧ 2 taw˧ 3. ma:˧ 4 tuŋ˧ 5. bjaw˧

ศรีศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

[redacted]

ปรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มีอายุมากกว่าประมาณ ๒๐ กว่าปี
และมีเด็ก

บรรณาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นที่ใช้ [illegible] มีเอ็กซ์เรย์ และมีเครื่องฟรี ๖๐๐ kwh.
มาแล้ว เวลาเก็บตัวแทนได้ที่ผ่านคนมีเงินทำไฟ เวลาทำฟรี
๖๐๐ kwh. ตรงนี้การไฟฟ้าส่งเสริมสนับสนุนอาชีพชาวบ้าน

14 เมษายน 36

tsùn miàn = Exorcism

สมัยก่อนมีคนตายมังไว้ ต่อมาปลูกบ้านมาหลายคน ปัญญาชนตายลงปกกู ถ้าจีนชาวบ้านเป็นที่จีนตกใจ คนที่อยู่ในบ้านไม่สบายเป็นทุกข์เจ็บไข้ ต้องให้ทำพิธีเลี้ยงผี sip miàn ถึงจะหายได้ ทองใดใช้กินอาหารก็ไม่ถูกรส เท่าที่ผ่านมาทำพิธีเลี้ยงไปแล้ว 3 ครั้ง ทุกครั้งที่ทำไปแล้วเพราะมีคนป่วยเป็น (คน = เจ้าเพื่อที่ของ) แต่ของที่ของมาตายเหตุนะเป็นอาจารย์ที่มาฟักที่มาปิดไว้ เป็นที่ทุกคนกินที่เรือนไม่มีคนถือ ที่เท่าที่ผ่านมาหลายอาจารย์ป่วยเป็นเป็นแล้ว ทุกครั้งเวลาหน่วยเจอไม่ชัดเจนจะรู้ว่าเป็นไฟจะไม่ทำไฟจะดับ ตั้งมีกองมังเป็นในค่ำจึงต้องเลี้ยงผีกอน

(ถ้าเจ้าที่ที่ตายที่ทำให้ป่วยไข้ ถ้าเจ้าที่ที่ตายที่ทำให้ป่วยไข้ ถ้าเจ้าที่ที่ตายที่ทำให้ป่วยไข้ ถ้าเจ้าที่ที่ตายที่ทำให้ป่วยไข้)

วิธีเลี้ยงผี : เอาหัวสิก หมูทั้งตัว เป็ดไก่ต้ม ธูป เงินกระดาษเลว โดยมอบให้ผู้เป็นคนทำพิธี sip miàn

ก่อนทำพิธี tsùn miàn ต้องทำพิธีทดสอบว่าจะทำพิธีได้ไม่เขาต้องอาไปอยู่ที่อื่น เช่นไปอยู่ชายแดนไปนานปีแล้วจึงมาคนสอนแล้ว เขาต้องการสิ่งของเท่าไร จะเอาหมูเป็ดจะเอาไก่ ฯลฯ (พิธีนี้เรียกว่า พิธี ต้อง kwǎ:)

(ต้อง kwǎ:) = การสอบ

พิธีทดสอบเรียกตามเยอ (ทะ:j miàn) ทำลงนกกรอบ tsùn วนล่าง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีมีเป็นกอนที่แหละเล็กที่เกี่ยวจากไม้ไผ่ 1 กอน เป็นไม้ทดสอบ ตอนที่ทดสอบผีถูกเชิญพ่อครูมา 4 คน : [redacted], [redacted], [redacted] และ [redacted] (เป็นพ่อครูของ [redacted], [redacted] เป็นอาจารย์ของแม่ผี [redacted] ในกอนนี้มีผีเรียกว่า dzi̍ kōŋ, dzi̍ mǎu ผี 2 ตัวนี้ แต่ โอ๊ก แมเยิ่ง ผี tshîŋ tɕà: kə̄: kə̄: kə̄: wáŋ siàn thiŋ ซึ่งเป็นผีที่ตัวยาวและอายุยาวที่สุดในโลก สามารถมองเห็นทุกสิ่งทุกอย่างในโลกได้ ผีประจำตัวแม่ผี ชื่อ mûʔɔ̄ kwe:n (ชื่อของหมู) tsiáp pè: tɕâ: tsian ซึ่งเป็นผีที่ดูแลรักษาและดูลักษณ์ชื่อ ทั้งหมดที่ฟ้าในโลก เช่นผี thîn tî:ŋ, fěi kə̌ʔ, lə̂:ŋ lə̀:, tsîaŋ tɕuǎn ผี 4 องค์นี้จะดูเรื่องเกี่ยวกับสวรรค์-โลก-นรก ทั้งหมด

ผีที่เชิญมาอยู่ในพื้นเพื่อทดสอบ ① พ่อครู 4 องค์ของแม่ผี

② dzi̍ kōŋ + dzi̍ mǎu

③ mûʔɔ̄ kwe:n

④ thîn tî:ŋ, fěi kə̌ʔ, lə̂:ŋ lə̀: และ tsîaŋ tɕuǎn รวม 4 องค์

แม่ผีจะยกเชือกที่ทุกคนมีอันนี้ กองไม้ และแกล้งปนแม่ผี, แม่ผีทดสอบว่าผีที่จะไล่ผีกี่ เขาต้องมีเพื่อไร โดยทดสอบผี ผีทั้ง 4 ชุด ที่ตนมีอันนี้ เชิญมาอยู่ช่วย

ดังนี้ไปทางปีนี้พอ. มีปีหลาย 4 ชาตาเท่ากันอยู่ทางนี้ แล้วจึงเชิญอำมาตย์ปีกปีมาทั้งหมด พอปีกปีมา
ปีกปีมาเท่ากองปีนี้ กองปีนี้จะแก่ว่า ก็กองปีนี้ก็แก่กว่าหมดว่าปีกปีมาเป็นต้น
เมื่อมาแล้วแขวนปีก็จะตกว่าเราคิดเรื่องใหญ่ใช่/นะ เมื่อเขาตกแล้วก็ จะไล่เขาไปให้ไปหาที่อยู่
ใหม่ในที่ของแก เมื่อตกลงกันเรียบร้อยแล้วจะให้การรื่นเริงสนุกสนานที่มีชื่อ tʂʰuan tʰɔ̂ŋ
ในตอนเป็นกลางคืนให้ใช้เวลาหาง 2 ชั่วโมงเรียกว่า tʂʰɔ̀:ŋ ให้รู้ว่าปีกปีมาแล้ว พอตก
ลงกันเรียบร้อยก็จะตกว่าพอใจเรื่องใดเป็นที่แล้วจึง ใช้ tʂʰɔ̀:ŋ ดูเห็นตลอดจนถึงเวลาที่เขาตกลง
ของตัวเอง

อุปกรณ์	: pû kwâ:. tɔ̀:	=	เป็น
ใช้ในพิธี bɔ́w kwâ:	tʂʰɔ̀:ŋ	=	ไม้ตีกั๊ก
ขึ้นจะกลาย หาลัก (= ตามที่)	sêi kɔ̀:ŋ	=	เวลากลางคืนเรียบร้อย

พิธี tʂʰuan tʰɔ̂ŋ ต้องใช้ 5 คน ; แขวนปีใหญ่ ʔù? tʂʰiɔ̀ŋ
ผู้ถือปีอีก 4 คนก็ถือปีเล็กปีใหญ่
kwâ: tɔ̀ŋ ตามลำดับ คือ ku? lîn,
ku? tʂʰɛ̂ŋ, lɔ̂ŋ ʔù: และ
tɔ̀? ŋɔ̀ŋ tʂʰiɔ̀ŋ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

14 เม.ย. 2536 (ห้วยน้ำขุนน้ำ)

พิธีเลี้ยงผีที่บ้านดินแดงเพื่อขอให้ไปทำงานปลอดภัยและคนในบ้านมีความสุข. ของใช้ที่ต้องนำมาเซ่นไหว้ประกอบพิธีคือ 1.) ไก่ต้ม 1 ตัว 2) ธูป (เรียกไม้ธูปว่า ห้วงทหพลัง จากต้น ห้วงดิ๊ง < ห้วง ที่เป็นเหล็กๆ เอาไปแกะเอาไม้ไผ่) 3.) เงินกระดาษ (และเท่าจอก) จำนวน 2 ฟั่นๆ (1 แถว = 5 แถว, จอก 5 x 14 แถว = 70 จอก) 6) ธัญพืชเหล่า 5 จอก 4) ตะลี่ ติ๊น ตาน ของเจ้าของบ้าน 5.) ข้าวสารห่อข้าวสาร + เงินรูปี 6.) ตะลี่ยะพ (หรือไม้ชิก 2 ชิ้น สำหรับเคาะในพิธีและโดนเสี่ยงทาย) 7.) ตะลี่ ติ๊น ตาน (ส่วนของเครื่องดื่ม) หมอต้องทำพิธีนำของดีต่างๆ ออกจากตลาดและเคาะ ตะลี่ยะพ (เสี่ยงทายด้วย ตะลี่ยะพ) เป็นระยะๆ ใช้ไม้ชิกมือ ใช้เคาะในตาที่พิธีประมาณ 1 ชั่วโมง เจ้าของบ้านไม่ดื่มน้ำต้มหั่งดูดวิญญาณ ตอนเสร็จสิ้นพิธีแล้วจึงเป็นระยะๆ ตอนสุดท้ายฝากกระดาษ แล้วจึงนำไก่ต้มไปวางที่ทิศเหนือเป็นทางจีน (ตอนแต่งนี้ต้องใช้ธูป) เสร็จแล้วเจ้าของบ้านเลี้ยงอาหารหมอผี.

(ไม่ทราบชื่อผู้ต้อง)

15 เม.ย. 2536

ตรวัน พลัก (พิธีเลี้ยงวันเด็ก). ทำเพื่อเด็กสุขภาพไม่แข็งแรงหรือเพื่อเด็กในครอบครัวที่อยู่ยากจน แล้วเป็นการขอวันเกิดให้ท่านอีกวันหนึ่ง. ของใช้ที่ประกอบพิธีคือ 1.) โคกสามหลังไม่ใช่อันเล็กๆ ประกอบ 2.) ไก่ต้ม 1 ตัว 3) ดอกไม้ 1 จอก และจอกเหล่า 5 จอก - ขวดใส่เหล้า - 4.) ต้ม ข้าวใส่ข้าวสารจนเต็ม - มีไข่ไก่ต้ม 1 ฟองตรงกลาง - ต้มสีขาว (เด็กชาย) / สีแดง (เด็กหญิง) 1 มัดพันรอบไว้ 5.) กระป๋อง/กระบอกใส่ข้าวสารจนเต็มปากปิดฝา 6) กระดาษเงิน (กระดาษจอกเป็นเงิน) 7.) ตะลี่ ติ๊น ตาน 8.) ดีดหมอ 9.) ตะลี่ยะพ 10.) ข้าวห่อเป็นรูปี + ข้าวสาร ใส่ในกระบอกไม้ไผ่ 10.) กระบอกไม้ วางเป็นกระดาษ 7 ใส่ 2-3 ใน หมอผีเป็นผู้ดำเนินการอ่าน ตะลี่ ติ๊น ตาน เสร็จแล้วอ่านคำสวดวิญญาณ (ภาษาเย้า ภาษาจีนแต้จิ๋ว) สลับกันการเคาะ ตะลี่ยะพ และโดน ตะลี่ยะพ เสี่ยงทาย (3 ครั้ง จะต้องเป็น หงาย - หงาย, คว่ำ - หงาย, คว่ำ - คว่ำ) ขณะที่ทำพิธีการปลอบข้าวสารให้ประชาชน เชิญท่านดู [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] พร้อมด้วยวิญญาณของบรรพบุรุษของเด็กคำคล้องจองใดเป็นผู้เอาไป และจะเรียกคำไก่เท่าไรเพื่อขอวิญญาณกลับคืน หมอผีจะได้คำตอบจากการเสี่ยงทายไม่จริงสักการเป็นเหล้าใส่ถ้วยเป็นระยะๆ และโรยข้าวสารลงไปในน้ำไก่ที่อยู่กลาง เอาใส่ข้าวสาร ตอนสุดท้ายเคาะเบาๆ เสร็จแล้วนำไก่ต้มไปประกอบอาหาร มีการดูกระดูกขาไก่เพื่อทำนาย.

หมอ/นาย เชิญท่านดูมาทั้งหมดทั้ง 2 ฝ่าย

เชิญ [redacted] ซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวของนาย

ผมขอทราบชื่อเรียกของเด็ก

// ทั้งหมด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

(รบกวนเขียนใหม่)

16 เม.ย. 36

(เพื่อจัดสัดทางให้ชัดเจนขึ้น รูปร่างที่อยู่ในอุปกรณ์ของเขาก็ดูดีขึ้น)

ชาวไร่ ชาวนา คุ้มวัน = ที่อาศัยเขียวขึ้นเป็นใหม่ (มาหากลิ่ว)

อุปกรณ์ : 1.) ไม้ขวางเพื่อรองคอ 2.) หมูปิ้น 1 ตัว 3.) ห่อผ้าขาวมีน้ำมันเล็กน้อย และเงินบูชาวนมเงิน และถ้วยใส่น้ำมันหมู 4.) tçâ: fin tâ:n 5.) กระบอกไม้ไผ่ 6.) ดอกเหล้า 5 ดอก - ดอกไม้ 7.) tçaʔ:w 8.) กระดาษขาวใน 9.) ดีดหมอดี (*ขณะหมอดีทำพิธี เจ้าบ้านไม่ต้องนั่งอยู่ด้วย)

1. การประกอบพิธี : หมอดีร่ายมนต์ดอนตั้ง 5 ครั้ง 9 ในเช้า 3 ครั้ง ต่อมา หมอดีเคาะ tçaʔ:w 1 ครั้ง แล้วร่ายคาถาต่อ 9.00 น. ต่อมา tçâ: fin tâ:n เป็นเป็นหนึ่งของกลิ่ว เคาะ tçaʔ:w อีก 1 ครั้ง แล้วต่อ tçâ: fin tâ:n ต่อ. ต่อจากนี้ก็ทำต่างๆ เรื่อยๆ 9.01 ครั้ง เคาะ tçaʔ:w 1 ครั้ง. ทำมนต์ → เคาะถ้วย → ทำมนต์ → เคาะถ้วย (9.05 น.) ทำมนต์ → เคาะถ้วย ต่อน้ำพิษตาน → ร่ายคาถา → เคาะถ้วย (9.10 น.) → เคาะถ้วย 2 ครั้ง (9.15 น.) → ต่อน้ำพิษตาน → เคาะถ้วย → ต่อน้ำพิษตาน → ร่ายคาถา → เคาะถ้วย → ร่ายคาถา → เคาะถ้วย (9.20) → เคาะถ้วยกับฟัน 3 * แล้วปิ้นฟัน เคาะถ้วย 2-3 ครั้ง → ทิ้งลงร่ายคาถา → เคาะถ้วยกับฟัน 2 ครั้ง → ร่ายคาถา → เคาะถ้วยกับฟัน 1 ครั้ง → เคาะถ้วยกับฟัน 1 ครั้ง → ต่อน้ำพิษตาน → รินเหล้าใส่ดอก → ต่อน้ำพิษตาน → รินเหล้า → ร่ายคาถา → รินเหล้า → ร่ายมนต์ → รินเหล้าใส่ดอก → ร่ายมนต์ - รินเหล้า → ร่ายคาถา → รินเหล้า → ร่ายคาถา → เคาะถ้วยกับฟัน → รินเหล้า → หยิบกระดาษเป็นสี่วิ่ง ขณะร่ายคาถา - หยิบกระดาษเป็นทางยาวหนึ่งฟัน ทีละพร้อมขณะร่ายคาถา (9.32) เสียงทดสอบเป็นที่ใกล้กับฟัน 3 ครั้ง - ร่ายคาถาต่อ ต่อมาวางเป็นที่ละพร้อมยาวหนึ่งเป็นที่อยู่กับฟัน → เสียงทดสอบอีกสาม 3 ครั้ง ขณะร่ายคาถา → เป็นวางเรียงกองที่ 2 ร่ายคาถาและต่อมาวางที่ละพร้อมเป็นกองแรก เสียงทดสอบอีกสาม 1 ครั้ง → รินเหล้า (9.40 น.) → ร่ายคาถาใช้มือประกอบ - วางเรียงพร้อม → ร่ายคาถาใช้มือประกอบ → เอาหนังเอาดาบขึ้นขวางมาวาง → หมอดีเคาะถ้วยกับฟัน 1 ครั้ง → หยิบเรียงมาพับ → ร่ายคาถา → เคาะกระดาษเป็นหยิบกระดาษใส่หูอีกข้าง ขณะร่ายคาถา ดีดหมอดีวางมือขวา ดีดนิ้วๆ ดังๆ ไปที่ขวาสาร - ใบกำกับสารในมือที่ละพร้อมดีดมือขวา ขณะดีดมือในมือ - เคาะถ้วยดังขึ้นดังๆ ถึง 4-5 ครั้ง (3 ครั้ง) - หยิบกระดาษยาวๆ แต่มาพับ - เคาะถ้วยดังขึ้นดังๆ ถึง 4-5 ครั้ง ขณะร่ายคาถา - ใบกำกับ 3 ครั้ง - ดูการปักเป็นหยิบดอกไม้แก้ว - ร่ายคาถา - ร่ายคาถาหมอ

www.isanlibrary.org

(9.50 น.) ขณะเข่าสั่นหอกสั่น ขณะเป็นไปของไข้เป็นระยะๆ --- ทั้งสอง
เอาวาสตางไสไม้อ้อ ที่มีน้ำประกอบกับเครื่องหอม (9.55) ใส่ เอาออก
ไปทั้งเอากระดาษรองต้มเกิด แล้วเอาออก ขณะนี้มีมาก
เรื่องขณะคลายอ้อ 3 ครั้ง – เอาออกไปเข่าสั่นหอก + ง่ายตกหนักมาก (เหงื่อ)
เอาผ้ากลับมาเอาสั่นหอกขึ้นตรงหน้าประตูหนี (ตะวันแจ้ง) – ปั้นง่ายตก +
เข่าสั่นหอก – ปิดประตูหนี 1 ห้อง แล้วปั้นง่ายตก + เข่าสั่นหอก
ที่มีงานประตู → เอาผ้ากลับมาฟัง → รีบเหงื่อไสออก – เสื้อผ้าในคลุมอ้อ
ประกอบเวลาง่ายตก → เอาเสื้อ 1 ครั้งรบฟัง → รีบเหงื่อ → อาบน้ำประตู
ที่ลุกขึ้น ลงมาประกอบกระดาษเป็นกองแรก → ดางเป็นที่ลุกขึ้นลงมาประกอบเป็นกอง
ที่ 2 → รีบเหงื่อ → เอาผ้าเอาลงเป็น (กะ: ที่ฟังไข้ง่ายตกตะออกเวลาตั้งแต่
ก่อนจบ) – ทะเลาผ้าเอาลงเป็น – เอาเสื้อ 1 ครั้ง (10.05 น.) ขณะเอาลงเป็น
เรียงกระดาษอ้อ ไสไม้ 3 ครั้ง ง่ายตกๆ เรียงเอาลงเป็น
เอาเสื้อรบฟัง 1 ครั้ง → ง่ายตก → เอาเสื้อรบฟัง → รีบเหงื่อ → เอาเสื้อ 1 ครั้ง
ง่ายตก → เอาเสื้อ 1 ครั้ง → ง่ายตก → เอาเสื้อ 1 ครั้ง → ง่ายตก → เอาเสื้อ – ง่าย
ตก → เอาเสื้อ 3–4 ครั้ง ที่ปลายมาเป็นเรื่องกระดาษในหอดแล้ว.

<u>หมายเหตุ</u> : ที่ไข้ตติยเป็นพ่อดูหมอที่ 2 ช่วงรวม 12 องค์ (ไม่ต้องใช้ยาใน
เป็นไข้ที่มีความรุนแรงต่างๆ ของการเจ็บป่วยของเด็กๆ (ต่างกระดูกอ่อน
tụ̀ʌ̂ jin tā:n)
ง่ายตก = อาจเป็นพ่อดูหมอต้องใส่ไม้เองไม่ ตติยเป็น 3 ครั้ง
① อาจเป็นไข้ที่มีความรุนแรงของเชื้อหรือมีอาหาร 3 ครั้ง
② อาจมีปัญหาเรื่องคลื่นไส้อาเจียนอยู่ในช่วงสามวัน
↓ ใช้ยาทางไข้ : ทางเดินลมหายใจ ปอดมีปัญหา

* ในการที่ฟังไข้จะใช้มาตรฐานต่างกันแล้วแต่ไข้ คนที่ดูไข้จะต้องที่ไข้
ใช้ปนแต่เรื่องกันอาการว่าก่อนที่ไข้อาการอยู่
ที่ไข้ที่ไม่ใช้ใช้ ใช้ๆ หรือเรื่องไข้ไม่ ต่อไปไม่ต้องแล้วตัวๆ
หมอไม่ต้องไปก็ได้ จะแต่เพียงไม่ต่อดู
ที่ไข้ไม่ใช้ รายการ ของยา

hɔ̂ɯ prùn
tsɔ̂ɯ พลัก
pɔ̀ɔʔ sɪ̂ŋ pjɑ̂ɯ } เป็นพิธี sip กล่อก ธรรมดา ไม่ต้องใช้ hɔ̂ɯ lûŋ ตามแบบปีนี้ไม่ต้องแต่งตุ๊ก หมอปี หมอก็ประกอบพิธีได้

bɔ́ɯ kwǎ: tɔ̀:k = ตามปีแบบปีเล็ก
bɔ́ɯ tôm kwǎ: = ตามปีแบบปีใหญ่ ปีตรุษจีน

ตะกี้ที่ hɔ̀ɯ lûŋ ส่วนใหญ่ปีใหญ่ๆ เท่านั้น เช่น ขวบ kwǎ: tɑ̂ŋ, ขวบ tɑ̂ɯ·sɑ̌i, พิธีทิ้งขวง fɯ̀ŋ กวิ่ง (= ส่งวิญญาณคนตาย), ไล่ปี (tɕùn กล่อก), รักษาขึ้นเนิก (pɯ̀ɯ sɪ̀a), ทำขวัญผู้ใหญ่ (tɕɑ̂ɯ fɪ̂:ŋ) ในการทำพิธีที่มีการเรียกขวัญ หมอปีต้องแต่งตุ๊ก หมอปี.

---

16 เม.ย. 36

bɔ́ɯ tôm kwǎ: / tôm bɔ́ɯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุปกรณ์ : 1) ไก่ต้ม 1 ตัว 2.) ข้าวสาร 3.) ข้าว 1 ถาด
4.) เทียนแล้ว 5 ดอก 5.) กระบอกเงาเปลือกตูม (hɯ̀ŋ khwǎ:i) ทำเป็นตัวคน 6.) ตุ๊กลัวน
7) กระดาษเงิน 8.) ผ้าขาว ห่อข้าวสารและเงินตูม.
ต้องมีกระดาษเงิน 2 ชิ้น

① หมอ เริ่มต้นด้วยการ [redacted] เข้าทำ [redacted]
ตลอด ๆ เช่น tɕɑ̂ɯ ลัวน เป็นต้น ดูดกระดาษเงินเสียก่อนแล้วจึงมัด ห่อกลม แล้วนำข้าวสารใส่ลงในกระบอกไม้ไผ่ และตะแกทิ้งไว้ ปีใหม่ เวียนทะเลวิญญาณ — ปีใหม่.

พอหมอปีทำพิธีเสร็จ หยุดทำงานในตอนบ่ายเพื่อให้ผู้ดูแลทำ คนทรง

คนทรงเป็นต้องนั่งจนเท้าเมื่อยเข้า (หนึ่งๆ) เช่น คนทรงคาดว่าจะใช้เวลากี่ชั่วโมงๆ ระหว่างนี้ที่นั่งก็ต้องให้ทำงานปรุง คนทรงกินอาหารเสร็จแล้วก็ต้องนั่งให้ทำงานปรุงให้ใช้พิธี

หมอมีเรื่องการสนทนา ผู้ป่วยขอให้ช่วยหาญดูแลตัวเอง
ใช้อารมณ์เรื่องราว การทำงานร่วมกัน การ communicate
ด้านการรักษาตามความต้องการของตัวเรื่องราว ระหว่างการ
ตามความต้องการ ในการที่เป็นตัว ๆ หมอมีกิจกรรมการฟื้น
เรื่องที่ ๆ

ใช้การบำบัดความคิดเชิงพฤติกรรม มีปัญหาการนอนไม่หลับ
ผู้ป่วยอายุประมาณ 28 ปี ออกจากที่ทำงาน ถูกคนที่ส่งตัว
หวนกลับมาพบจากฟ้า (ถูกฟ้าผ่า) ได้รับคนรอบข้างมาที่ห้องที่นอน
ตรงบริเวณหลังคาบ 2 ชั่วโมง ส่งของถูกคนรอบข้างเป็นเวลา
2 ชั่วโมง เขาเป็นตัวอย่างของ ตกใจกลัวที่ทำงานอยู่ในห้องนอนมาก
และกลัวที่จะต้องถูกคนรอบข้างอยู่ในห้องนอน. (ความคิดของถูกฟ้าผ่าอยู่
เมื่อกลับมาจากสถานที่ทำงาน แต่ความคิดเป็นหมอที่ทำงาน
การนอนกระสับกระส่ายมาก ตลอดจน ความกระสับกระส่ายเพื่อ
การตามต้องการอาการต่อต้าน แต่ความคิด ความคิดของเขาที่
และ การโต้การสนทนาเพื่อนร่วม ทำงานในวิชาชีพ
ทำงาน การแสดงการอดนอนเพื่อนร่วม ที่หมอต้องสนใจ)
ทำงานที่ปลอดภัย พอการอดนอนในห้องนอนต่อไป
ว่าตกลงอยู่ในห้องนอนต้องถูกอดอาการต่อต้านการ
* ไม่ชอบเด็ก 2 คนที่มีวิวัฒนาการ ความต้องการอาการต่อต้าน
และกลัว ความต้องการปกป้อง
ถูกอดนอน

โดยเอาที่ฟังปรากฏ 1 ชั่วโมง

ปัญหา ① หมอมีแชร์ที่ถูกส่งตัวมาให้ แล้วเอาของเล่นส่งมาให้เด็ก 2 คน: ปัญหาเรื่องความสนใจ (= เป็นกล้อง แชร์)
[redacted] ② เด็กที่บริเวณหลังห้องแม่ชาย (กินยาเป็นประจำแล้วอาจมีปัญหาเรื่องนอน)
③ คนเด็กที่ถูกส่งตัวมาที่แม่กอง แล้วญาติพี่น้องมาฟังที่หมอที่กองส่งตัวไปเลย ปัญหาเรื่องความสนใจ
④ ดูเด็กที่ต้องให้ถูกอดอาหารเพื่อบังคับการนอน

(เพิ่มญาติของเด็กชายที่จะส่งมาแต่งงานที่ น. หวัดแม่ชาย ญาติมาเยี่ยมเด็กด.

มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ

17 เม.ย. 36

เตรียมการ

เริ่มงานประมาณ 7.30 น. แบ่งงานออกเป็น 4 กลุ่มคือ

กลุ่ม 1 (ฝ่ายแมลงวัน) : ผู้คัดลอกหนังสือ 2 คน คัดลอกข้อความเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกเพื่อนำไปอ่านให้ฟังตลอด

กลุ่ม 2 (ฝ่าย 2 ชิ้น) : เผาปางช้างแล้วเอาเต้ามาละลายน้ำให้ทำแป้งสำหรับทำรูปตัวต่าง : กลุ่มนี้ตัดกระดาษที่เป็นเงิน (5x14 ซม.) A แล้วทำรูปตัวมาทาด้วยแป้งที่ได้จากเต้าปางช้างเพื่อทำเป็นตัวต่างสำหรับขายเงินตายที่ทำเป็นเงิน 40 ชุด สำหรับใช้ในวันที่ 1 ชุดจะมีแผ่น A 8 แผ่น แต่ละชุดมีมูลค่า = เงิน 120 และตัวต่าง 48 ตัว

หมายเหตุ : ผู้ร่วมกิจกรรมในกลุ่ม ①, ② และ ③ เป็นชายทั้งหมด

กลุ่มที่ 3 : ทำน้ำยาฆ่าลูกน้ำไปอยู่ที่อื่นหลังจากที่ฉีดสารกำจัดลูกน้ำแล้ว

กลุ่มที่ 4 : ฆ่าหนูสำหรับเลี้ยงงู กลุ่มนี้ต้องช่วยทำได้

คนเชื่อว่าถ้าคนตายไม่ใช่ของเรือน จะทำศพ - งานศพที่ต่างศพ - การทำศพเข้ามาในเรือนไม่ได้ ถ้าทำเมื่อใดจึงต้องกระทำนอกนอกเรือน ถ้าเป็นศพที่ตายโหง อปรณีตกลับทุกอย่างที่ใช้ในพิธีทำศพจะต้องเก็บเอาไว้ที่บ้านจนอย่างน้อย 1 ปีเต็ม ถ้าไม่นำไปสิ่งจะส่งคืนเจ้าของได้ มีเช่นนี้ได้ในกรณีคนตายอาจต้องไปกับสิ่งของที่ติดมาด้วยด้วย

ในกรณีของที่ทำการเกษตรหรือแม่ช้าง เจ้าหน้าที่และชาวบ้านเกือบเป็นสถานที่ส่วนกลาง เมื่อมีเหตุไม่ดีอะไรเกิดขึ้นก็มักจะนำมาทำการ เป็นเป็นศพรวมของกิจกรรมต่างๆ

เริ่มพิธี 10.20 น.

อปรณี : ① หมาก ตัว ② เหล้า 1 ขวด ③ เงินกระดาษ ④ หนังสือที่ให้ยืมอ่านกันไป ⑤ ไม้ไผ่สีสด ⑥ กระบอกธูป ⑦ ดอกไม้ 5 ดอก + ดอกไม้ 1 ดอก ⑧ น่องต้มขาว (ข้าวสาร + เป็นรูป) วางไว้บนเชิงกระดาษเงิน 2 แผ่น ⑨ เทียนดอก ⑩ ไม้เท้า

ไม่มีก็ได้ ไม่มีก็ได้

หมอผีเริ่มสวดมนต์ประกอบการเคาะเต้าเป็นระยะๆ ผมนั่งตรงข้ามพ่อครูทั้ง 2 คน ส่วนลูกของหมอผีนั่งมาช่วยในพิธี (ช่วยเรียกพ่อครูผี หมอผีแต่งกายสวยงาม)

หมอผีถามชื่อชาวบ้านพ่อครูว่าใครเป็นเจ้าภาพ ในงานนี้มีเจ้าภาพ 2 คน

คือ อ. ชีวประวัติเป็นคนออกค่าใช้จ่าย (เกี่ยวข้อง) ส่วนพ่อหลวงเป็นผู้ดูแลรับปรึกษา
การจัดงานทั้งหมด หรือเป็นเจ้าภาพ tsâi fin tsaòn (หรือเป็นผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน) ของพ่อหลวง
หลังจากเสร็จพิธีศพของแม่แล้ว หมอปีก็ตกเป็น tsâi fin tsaòn ของพ่อ
หลวงมาจนถึงปัจจุบัน (= เป็นตัวแทนของ tsâi fin tsaòn ของตระกูล)
ในการสืบชะตาเป็นครั้งที่ 3 เท่านั้น

หมายเหตุ : ขณะที่ที่พักอยู่ข้างล่างนั้นมีไม้ไผ่อยู่ข้างบน
เมื่อสวดไป 2 จบแล้ว หมอปีก็ก้มลงดื่มน้ำชาและสูบบุหรี่
(10.55 น.)

พอเป็นคน 3 ครั้งแล้ว พ่อดู [redacted] ของพ่อหลวง
ก็บอก หมอปีเกิดวันไหนวันที่เท่าไรของทุกคนด้วย อ้าว หมอปีรีบเอาไปเขียนจากเมื่อเช้านี้
อัญญาณที่เขียนมาให้ดูด้วย และสืบชะตาต่อ แล้วรีบเอาเป็นครั้งที่ 2
ถวายทอง เงินก็มีมาถวายตามกระทงแล้วดูดูป 2 ดอกไปปักในหนี้
พร้อมกับกระทงไปด้วย บุหรี่ 1 มวน เราก็มีดอกไม้ ธูป 1 ดอก
หมอปีสวดต่อพร้อมกับถวายเงินกระทงที่จะหมอปีลงมาทอง ผู้ถวายหมอปี
ถวายให้ผู้ดูเป็นเสร็จที่ป่าช้าวัด

นี่เป็นการเสร็จ 1 ปีแล้ว
7×10 = 70 ปี (4×10)
ตามจำนวนกระทงที่ 360.

ที่เป็น 2 ปี
ผู้นำพ่อดู กับ เกวียนที่เป็นของ

ส่วนเงินที่ถวายให้ผู้ดูก็ให้แก่ผู้ดูเอาไปของตนเอง
และ tsâi fin tsaòn ของพ่อหลวง เป็นกระทงแทนตัวตนที่ไว้
ส่วนรับค่าใช้จ่ายออกไปอยู่ในปีใหม่ เพื่อจะได้ส่งกลับคนที่
อยู่ในเรือน

(เดี๋ยวเป็นแทนตัวตนของหมอปี [redacted] และรับบุหรี่)

คนตรวจสอบหนังสือที่ผู้ดูเอาไปที่ [redacted]

เป็นเกวียนอยู่ในสวนแล

* พิธีศพ

tsâi fin tsaòn ที่ป่าช้าวัด ผู้ดูเป็นพ่อดู ...
ไม่ตีกลองไม่ตีฆ้อง
ปิดต่อเวลาที่ป่า (เพื่อเป็นการเสียงจะอยู่ในการ ที่
งานศพ เกวียนจะต้องเป็นสีกลิ่น)

รำมโนราห์ Hew Lung (เรือกอและ)

ไล่ปีศาจในพิธี 5 คน 1.) หมอมีใหญ่ 2) ผู้ช่วยหมอมี 4 คน สวมเครื่องแต่งกายสีสด
อุปกรณ์ประกอบ ธงราว, ฉิ่ง (ฉิ่ง?), กระบอง (bazbang), โต๊ะ pin (ใช้วางดอกไม้
ดอกไม้ต้นเทียน และกำไรไว้ปัน รวม 7 สี), ทำวาดไม้ไผ่ (ทุกวิธีการ)
อุปกรณ์ที่ใช้ในการไล่ปีศาจ ไม้ไผ่ fai tmay

รำมโนราห์ราว 2 ทุ่ม 12.40 น. หมอมีเริ่มรำมโนราห์ในระหว่างนี้ท่องคาถา

คาถาคุ้มครอง) ทำเสกกระดาษ หมอมีถูกไม้ไผ่ที่ปักไว้ที่ประตูสี่ทิศ ผู้ช่วยเป่าแตร เป็นระยะๆ หมอมีสวดต่อ หมอมีกับเจ้าสาวมีนหมอ เทะเรารอเช้า

ในการเต้นมีทำในสี่แห่ง และเจ้าสาว 4 คน
มีพิธีการเต้นเพื่อไล่ปีศาจในตัว

ขณะหมอมีเริ่มรำ ผู้ช่วยหมอมีรำมโนราห์ลงออกที่หมอมี หมอมีถอดรองเท้าและปั้นมงกุฎไม้ไผ่ที่ศีรษะ (เรียก 3 เที่ยว) เมื่อไม่ทันเอ็ก หมอมีก็สวดคาถาคล้ายว่า ขอให้ท่านเจ้าที่ที่ดีจงมาเถิด ขอจงมาเถิด ผู้สดใสงาม และว่าความเป็นมาของปีศาจที่จะไล่ ขับไล่ด้วยการทำการที่ 6 ครั้ง 6 พลัง

ดูหมอมีเรียก มีที่ปรึกษาหลายคน
1. หมอมี
2. เสือคุม
3. ตำหนักของวิญญาณ

อุปกรณ์ประกอบ 1. มีดหมอ
2. ขี้เท้า
3. เรารอเช้า

สวดอ้อนวอนผู้ถือศีลจากพิธี ขอให้ช่วยนำกำจัดปีศาจ มีต่อเนื่องกันมาก ทับด้วยเสียงและดอกไม้ ดอกไม้ที่ใช้ มีดูปีเทียน

ทุกคนมีกระบวนมีพิธี เพื่อกัน มีหมอ ทำไม่ได้ 1 คน ไล่ปีศาจ
และหมอมีต้องมีการเต้นรำ (นาฬิกา) และผู้ช่วยมีรำมโนราห์
ตลอดเพื่อคุ้มครอง หมอมีตกเป็นเจ้าที่ทำงานและเป็นพิธี

ให้พ่อดูต้นไม้ให้ดีๆ

ดอนนะ หมอปีใหม่ของเราไปให้ดีๆ ในการที่แสดงว่า
การจะทำทุกอย่างให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีใจรักของหมอปีประกอบ
หากอาจดอนนะ จะเป็นของหมอปีแล้ว ในการที่ต้องเป็นการตาย
เป็นต้นไม้ต้น การตายเป็นต้นไม้ ให้เป็น ใช้ชีวิต - ให้วิ่ง ใช้วิ่ง
(แก่) (ตาย)

ต้องอดตายเพื่อเก็บเกี่ยวผลในหมอเล่น อาจต้องการที่จะหมดในการตัด
เอาการต้องตายบนหน้าผู้ชายปี แล้วเราจะสามารถจะสอดคล้องเป็นต้นไม้ของ
ดอนนะ เมื่อเราเสร็จแล้ว หมอปีเอาการตายไปปลูกที่บนดอยปาย
แล้วหยุดฟังดูหมอ หากดอนนะที่ต้องเสียเวลาเป็นการปีใหม่ ต้องมี
ปีหน้าเราจะอาจสร้างหมอปีขึ้นไปปลูกต้นไม้

หมอปีเราก็จะสร้าง (หยุดตาย) เราจะเอาการตายเป็นเครื่องมือ หากเราจะสร้าง
เวลาจะสร้าง ครั้ง แล้วใครจะมีสิทธิ์ไปต่อไปข้างหน้า ให้หมดทั้งกำลังพ่อดู
ไม่ใช่ ใช้ดูดูดู

เจ้าหัวใจ ใช้ในทำนายทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ของชีวิตใน
ใกล้ตัว เช่น, ฝัน, กระดูกสู่ปีก ~~ที่ลอยขึ้นจากน้ำ~~ ของเจ้าหัวใจ ~~ที่ลอยขึ้นจากน้ำ~~
~~ลงเป็นต้น~~ ดอกไม้ เมื่อจากบูชาเทพเจ้าแล้ว ก็เอาดอกไม้ดาบ
หมอผีสวดมนต์ตามหลักการเดิม ส่วนอาการของเจ้าหัวใจ อาจจะเห็นใช้ดูดู
ดาดาดังๆ ตามใจชอบ แต่จะกลับมาเป็นปกติภายใน 7 ถึง 15 วัน
(เฉลี่ยประมาณ 2 ครั้ง) หากจะทำบุญหรือจะเลี้ยงไม่ได้ ก็ให้ทำใน 2 วันนี้
~~พอดีกับ~~ ใกล้ตรงจุดสูง 2 ดอก ให้ทำ อาหาร ดอกไม้ หมากดอกไม้

เมื่อเสร็จจากการเซ่นไหว้แล้ว ก็กลับมาที่บ้านของผู้ป่วย หมอผีสวดมนต์พร้อม
กับเอาดาบตีกลอง ~~ส่งกลองกลาง~~ + ~~ตีกลอง~~ เสียงเพลงดนตรีจังหวะเป็นเพลงให้กับผู้ป่วย
และพ่อของหมอผี + ผู้ช่วยของหมอผีอีก 4 คน ยืนเอาดาบไปที่ kwâi tang มาแล้ว
เวลาเดินการตีกลองหมอผีต้องยืน ~~อยู่แต่ตรงกลาง~~ ยืนใน thîn hûng เพื่อให้ท่อนไม้ตรง
เจาะเป็นรูปกะละมัง แต่ปลายนิ้วกะละมังธาลอก (ให้ทำ thung dang นี้ขึ้นใช้)

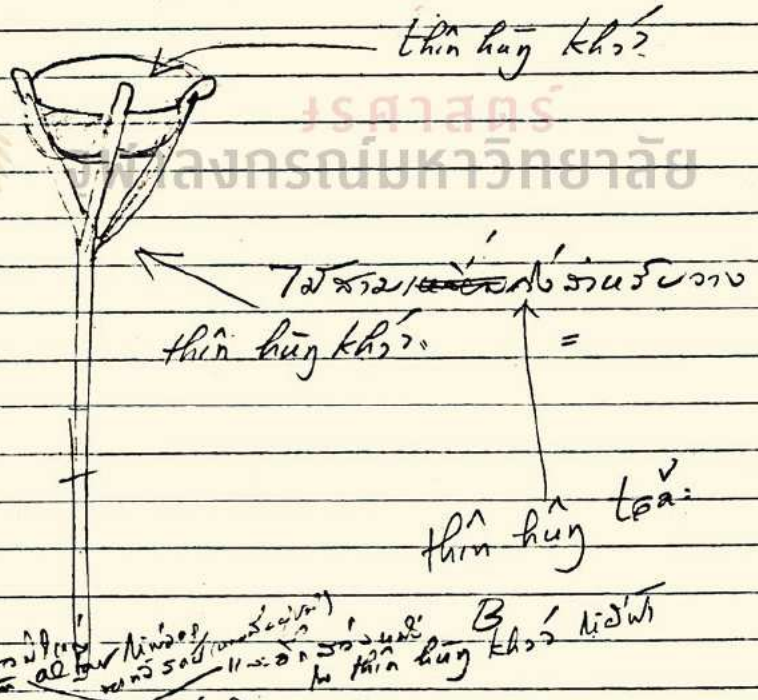

ขณะเดียวกันตรง (ผู้ป่วยหมอผีชาย) หมอผีสวดมนต์ตามตำรา และเดินเวง
ดอกดาบไปที่ตัวหมอดอกดาบที่เดินตรง
(หมอผีกับอาจารย์ดาบว่า ถ้าแม้ทำนายจะเป็นทำนายของเจ้าหัวใจ แต่ก็ต้องการ
ที่ปรึกษา ตามที่ปรากฏ)

ตอนปลายของฟันที่มีการเรียงตัวของฟันตัว – รินเหล้าใส่ออก – เป่าเข้าคอ (เป็นระยะๆ)
หมอผีจับสลุดหักปากในมือซ้ายใช้ตัวกลางเป่าหมอ มือขวาถือไม้ทึบ (violin stick) ใช้ทำทองสัดดีเดอกับเวลาเชิญผีมาให้ฟัง เป็นพิธีตอนสิ้นสุดกลับ

* เวลาเชิญผีมาให้ฟัง หรือ เชิญ ใน หมอผีหญ่าจะใช้แตรงูดูดหมอผี และเป่าเข้าคอ

ก่อนสิ้นเอาเขาควายเป็นวิญญาณกับไม้ทึบ (ป่าดหมอ + ตัว + ไม้ทึบ + เกลือ) ส่งตัวไปกับ ผี ฟัง พอผีกินสิ่งของหมดแล้วก็ลับ แล้วเดินจากปากถ้ำ ที่หัก altar โดยตัวเรียงตัว 3 ครั้ง ทำท่าคารวะ ให้ก้มลงสี่ครั้ง ยืนขึ้นและพ่อง หลายครั้ง แล้วรินเหล้าลงออก เรียงตัวของตัวตัว 3 ครั้ง ใช้ก้อนป่าดหมอในมือ วางไม้ทึบและเกลือเสร็จ
ถอดหมวกแล้วรินเหล้าใส่ออก เคาะตัว 1 ครั้ง ถอดหมวกต่อปัวสีกฟัน และ ตอบจบที่สุดเคาะตัว 5 ครั้ง.

* เสร็จพิธี เวลา 15.30 น.

กินเลี้ยงร่วมกัน.

มรดกศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย